

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges enstemmigt med 118 stemmer.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Anden (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 39:

Forslag til folketingsbeslutning om maskeforbud.

Af Helge Adam Møller (KF), Birthe Rønn Hornbech (V) og Tom Behnke (FP) m.fl. (Fremsat 10/1 95. Første behandling 2/2 95. Betænkning 2/5 95).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Forslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Forslaget til folketingsbeslutning forkastedes, idet 58 (V, KF og FP) stemte for, 61 (S, SF, RV, EL og CD) imod.

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Forespørgsel nr. F 42:

Forespørgsel til arbejdsministeren:

»Vil regeringen tage konsekvensen af, at princippet om faglig afgrænsning af a-kasserne i praksis er gennemhullet, ved at fjerne kravet fra lovgivningen og dermed skabe forudsætninger for etablering af tværfaglige a-kasser?« Af Helge Sander (V), Pia Christmas-Møller (KF) og Annette Just (FP).

(Forespørgslen anmeldt 21/3 95. Fremme af forespørgslen vedtaget 28/3 95).

Begrundelse

Helge Sander (V):

Temaet i dagens forespørgsel er jo velkendt. Men til gengæld burde det være helt unødvendigt at stille en sådan forespørgsel i 1995. Tiden er løbet uhjælpeligt fra det monopol, som mastodonterne i fagbevægelsen påberåber sig. Det hører ganske enkelt fortiden til.

Men det er ikke blot fagbevægelsen og a-kasse-systemet, der krampagtigt holder fast i fortiden. Vi har desværre også en regering, et Socialdemokrati og en arbejdsminister, der hidtil har ført behård krig mod friheden på arbejdsmarkedet.

Det er ganske utroligt, at den enkeltes frihed og ret til at vælge fortsat har så ringe kår i 1995. Selv succesen hos alternativer til tvangssystemet, nemlig den kristelige a-kasse, gør åbenbart ikke større indtryk på arbejdsministeren.

Da Venstre, Det Konservative Folkeparti og Fremskridtspartiet tidligere på året varslede dagens forespørgsel om retten til etablering af tværfaglige a-kasser, valgte ministeren straks sin strategi, nemlig: Angreb er det bedste forsvaret. Angrebet blev sat ind på den kristelige a-kasse, som arbejdsministeren ville sætte i et dårligt lys i sin kamp for at fastholde det kendte tvangssystem. Som vi alle husker, gik det ministeren ilde.

Det skal hun have lejlighed til at råde bod på i dag, så derfor venters vi i spænding på besvarelsen af forespørgslen på hele regeringens vegne, altså ikke blot på Socialdemokratiets, men også på Centrum-Demokraternes og Det radikale Venstres.

Besvarelse

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Lad mig indledningsvis bemærke, at jeg er uenig med Venstre, De Konservative og Fremskridtspartiet i deres udgangspunkt for forespørgslen, som er, at princippet om faglig afgrænsning af a-kasserne i praksis er gennemhullet. Alle lønmodtagerkasser med undtagelse af Kristelig A-kasse er fagligt afgrænsede, og det vil sige, at de kun kan optage medlemmer fra et eller flere bestemte fag.

Det forhold, at der på nogle områder er overlappning mellem kassernes faglige områder, sådan at nogle faggrupper kan vælge mellem nogle få forskellige kasser, ændrer ikke på principperne om faglig afgrænsning og har intet at gøre med tværfaglige a-kasser.

Tværfaglige a-kasser ville indebære, at alle a-kasser frit kunne optage medlemmer fra et hvilket som helst anerkendt fagligt område.

De fagligt afgrænsede a-kasser har nogle indlysende fordele, som det er væsentligt, synes jeg og regeringen, at fastholde. F.eks. har de et meget indgående kendskab til løn- og arbejdsvilkårene inden for deres faglige område. Ud fra dette kendskab har de mulighed for at give medlemmerne en kvalificeret rådgivning om uddannelses- og beskæftigelsesforhold inden for faget og mulighed for at etablere tæt kontakt med arbejdsgivere inden for faget, og de kan hermed bidrage til at få medlemmerne i arbejde.

Endvidere betyder den faglige afgrænsning, at der er en vis stabilitet i medlemskredsen. Der stilles store krav til a-kassernes administration, dels krav om, at deres personale løbende skal have opdateret deres faglige viden, dels krav om investeringer i edb-systemer og udførelse af omfattende statistikopgaver.

Set i det lys er det væsentligt, at kasserne inden for en vis tidsmæssig horisont nogenlunde ved, hvor mange medlemmer de kan påregne at have. Det er meget væsentligt, at kasserne kan leve op til de krav, lovgivningen stiller. Jeg skal i den forbindelse erindre om, at arbejdsløshedskasserne administrerer meget betydelige offentlige midler.

Et andet perspektiv end det, jeg har nævnt før, ved indførelse af et tværfagligt a-kassesystem vil være en adskillelse mellem arbejdsløshedskasserne og de faglige organisationer, og det vil formentlig betyde, at organisationsprocenten vil falde.

Det er efter min opfattelse en væsentlig forudsætning for et velfungerende og stabilt arbejdsmarked, at der er stærke faglige organisationer på såvel arbejdsgiver- som arbejdstagersiden. Jeg finder, at etablering af et tværfagligt kassesystem ville kunne få uoverskuelige konsekvenser for den danske model og dermed for stabiliteten på arbejdsmarkedet.

Ikke mindst af denne grund finder jeg det vigtigt at bevare de fagligt afgrænsede a-kasser og vigtigt, at tilknytningen mellem kasserne og de faglige organisationer opretholdes. Det er samtidig en væsentlig forudsætning for, at kasserne kan understøtte en fleksibel arbejdsmarkedspolitik, hvis hovedformål er – og det vil jeg gætte på at vi kunne være enige om – at bekæmpe ledighed og skabe et velfungerende arbejdsmarked.

Indførelse af tværfaglige a-kasser ville bl.a. indebære, at medlemmerne ville have fri overflytningsret mellem a-kasserne. Der ville kunne opstå et konstant flow mod de til enhver tid billigste kasser. Det ville blive meget vanskeligt for kasserne at styre deres økonomi, hvis medlems-tallet løbende kunne ændres markant.

Jeg er også bange for, at det er de stærke faggrupper, der vil få gavn af valgfriheden mellem kasserne, mens de tunge og svage grupper i praksis vil blive fastlåst i deres oprindelige kasser uden mulighed for at kunne flytte til bedre og billigere kasser.

Jeg er opmærksom på, at de gældende definitioner ikke altid udgør et egnet grundlag for afgrænsning af kassernes faglige område. Jeg har derfor for at få defineret a-kassernes faglige område på en måde, der bedre stemmer overens med den nuværende struktur på arbejdsmarkedet, efter aftale med hovedorganisationerne netop nedsat et udvalg med repræsentanter for parterne i Landsarbejdsrådet. Udvalget skal finde frem til en definition af begrebet fagligt område, der er anvendelig som kriterium for a-kassernes faglige afgrænsning under den nuværende arbejdsmarkedsstruktur, samt udarbejde forslag til en hurtig og smidig behandling af sager om ændringer i kassernes faglige område.

For at udvalget ikke skal blive nogen sylte-krukke, har jeg bedt udvalget om at afslutte sit arbejde inden den 1. oktober 1995.

Forhandling

Helge Sander (V):

Når forespørgslen er udformet, som det er tilfældet, er det i det forfængelige håb at få arbejdsministeren til at erkende, at der i realiteten er en form for tværfaglighed i a-kasserne – hvad arbejdsministeren ganske rigtigt var inde på – for det er jo således, at der i dag er flere tusind lønmodtagere, som er medlemmer tværfagligt, og derfor burde ministeren også helt naturligt skabe den endelige frihed på arbejdsmarkedet ved at tage initiativ til at fjerne kravet om faglighed i lovgivningen. Derved kan der skabes den reelle frihed, nemlig friheden til at oprette tværfaglige a-kasser på linje med Kristelig A-kasse, der jo har en særlig dispensation i loven – for øvrigt på initiativ af Venstres rigsdagsgruppe i 1950.

Men på trods af lovgivningens afgrænsning af, hvilke a-kasser der kan anerkendes, er den faglige afgrænsning ud over den kristelige a-kasse heldigvis allerede brudt i en række tilfælde.

Jeg tænker her på de to a-kasser, vi har for selvstændige erhvervsdrivende, og så den store funktionærkasse HK kontra en række mindre fagkasser. F.eks. optager HK jo i dag merkonomer ligesom edb-fagets og merkonomernes a-kasser. HK optager edb-funktionærer ligesom edb-fagets og merkonomernes a-kasse, og ligeledes optager HK jo også handelsrejsende i lighed med Danmarks aktive Handelsrejsendes A-kasse, og HK er også villig til at optage folk på linje med Erhvervssproglig A-kasse, når det drejer sig om erhvervssprogligt uddannede på erhvervsområdet. Vi har også eksempler inden for Kvindelige Arbejderes A-kasse og Funktionærernes og Servicefagenes A-kasse, og her drejer det sig bl.a. om rengøringsassistenter.

Så på en række områder er der tværfaglighed, men vi mener, det er på tide, at arbejdsministeren erkender, at den faglige nedbrydning bør følges op, således at vi får den fulde frihed, og vi mener simpelt hen, at den stive centralistiske model, hvor ministeren jo i en række tilfælde føler, at vi har tilgodeset vennerne i fagbevægelsen, ganske enkelt bør høre op.

Det er urimeligt, at vi skal opleve, hvordan ministeren søger at fremme kammerateriet ved at nægte grupper optagelse f.eks. i FTF's a-kasse. Venstre mener, at det er rimeligt, at en organisation, der optages i FTF, også skal kunne optages i a-kassen.

Men der er nogle meget væsentlige grunde til, at vi mener, at den fulde frihed skal etableres med oprettelse af tværfaglige a-kasser, og i sin besvarelse nævnte ministeren jo en række forhold, hvor jeg straks kunne stille en række modspørgsmål.

Til gengæld sprang ministeren over de væsentlige grunde til, at en tværfaglig a-kasse ville være at foretrække. Selvfølgelig er det først og fremmest på grund af friheden for den enkelte til selv at vælge, hvor man ønsker at organisere sig, hvor man ønsker at forsikre sig. Det må dog være det overordnede og det altafgørende.

Men det er også ganske interessant, hvis man kunne få større konkurrence på området – af den simple grund, at vi jo i dag kan se, at der er en meget, meget stor forskel på, hvad det koster at være med i den enkelte a-kasse.

Hvis man kigger på de bidrag, der indbetales årlig fra de enkelte medlemmer til de enkelte kasser, så har vi forskelle på omkring 1.800 kr. i medlemsbidragene. Så ved jeg godt, at argumentet lynhurtigt er, at der er stor forskel på de enkelte kasser, på ledigheden osv. Men der er nu lavet nye beregninger, som viser, at selv renset for disse forhold er der 1.100 kr. i forskel pr. medlem pr. år. Jeg synes nok, at det er et tal, der må give anledning til, at selv en arbejdsminister må føle, at det var rimeligt med konkurrence på området, således at man fik udjævnet denne meget, meget store forskel.

Det er også utilfredsstillende med den nuværende ordning, at der ikke er større gennemskuelighed. Der er a-kasser, som har en opkrævningsform, hvor man kan se, hvad de enkelte ting koster, men vi oplever også stadig væk kasser, hvor man blander det sammen, således at fagforeningskontingentet, a-kasse-bidraget og administrationsbidraget optræder som ét beløb. Det er jo ganske urimeligt, det tilslører virkeligheden. Det giver ikke medlemmerne mulighed for at se, hvad det i virkeligheden koster, og det er, som jeg allerede her har nævnt, ganske, ganske store forskelle, der er på de enkelte kasser.

Så vi er ikke i tvivl om, at en gennemførelse af forslaget om etablering af valgfrie a-kasser vil betyde dels frihed til den enkelte, dels større konkurrence og dermed billigørelse også for det enkelte medlem. Alene det synes jeg skulle være tilstrækkeligt til, at regeringen i dag tog imod forslaget om, at vi snarest fik skabt mulighed for oprettelse af endnu flere a-kasser svarende til det, vi allerede kender fra den kristelige a-kasse.

Venstre skal derfor sammen med Det Konservative Folkeparti og Fremskridtspartiet fremsætte følgende:

Forslag om motiveret dagsorden

»Folketinget opfordrer regeringen til at skabe generel lovhjemmel til etablering af tværfaglige a-kasser ved at ændre lov om arbejdsløshedsforsikring m.v.

Folketinget går herefter over til næste sag på dagsordenen.«

(Dagsordensforslag nr. D 69).

Formanden:

Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (se foran). Dette forslag indgår nu i de videre forhandlinger.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Det forekommer at være en rimelig overflødig debat, det her, og derfor vil jeg min vane utro heller ikke tage ordet meget i den. Jeg vil da godt sige, at jeg er meget tilfreds med, at ministeren vil være fleksibel ved de grænsetilfælde, som vi har oplevet. Det er fint nok, og det er vi så tilfredse med.

Men det, der bringer mig herop, er, at jeg synes hos Venstre og De Konservative, at ideologien har taget over logikken, for der er altså noget i Venstres og De Konservatives arbejdsmarkedspolitik, der ikke hænger sammen. Som jeg husker det, var et af de store numre i de arbejdsmarkedsreformtanker, som Venstre og De Konservative havde, at bidraget skulle afspejle ledighedshøjden inden for et fagområde. Altså, jo højere ledighed, jo højere bidrag, og det har vi haft adskillige diskussioner om med V og K i denne sal.

Hvordan i alverden man vil gennemføre det, samtidig med at man laver tværfaglige a-kasser, forstår jeg simpelt hen ikke. Hvis der nu er en høj arbejdsløshed hos skolelærere – det er der måske ikke, men det kan jo komme engang – og den a-kasse så samtidig har alle mulige andre faggrupper blandet i sig, hvordan i alverden skal så tankerne om at lade bidraget følge arbejdsløshedens højde gennemføres?

Det kan ikke hjælpe noget, at man sidder og ryster på hovedet, for vi har faktisk haft adskillige diskussioner, hvor repræsentanter fra de to partier har stået med det synspunkt her på den-

ne talerstol, og det kan vi gå ned og finde frem i bøgerne, hvis det endelig skulle være. Men jeg vil godt spørge, hvor sammenhængen er, hvordan i alverden man vil kunne opgive fagligheden, når man har det andet synspunkt om en arbejdsmarkedspolitisk indsats. Det kan man så mene om, hvad man vil, men der er i al fald ikke logik i tingene.

Pia Christmas-Møller (KF):

Allerførst to ting til hr. Duetoft.

For det første: Det Konservative Folkeparti har aldrig stillet forslag om, at bidragene til arbejdsløshedsforsikring skulle være afhængige af ledigheden inden for et bestemt fagligt område. Diskussionen har været ført i den offentlige debat og i forskellige andre sammenhænge, fordi der har været nogle rapporter, der har været en hvidbog, og der har været nogle vismænd og nogle arbejdsmarkedsforskere, som har lagt et antal modeller frem til, hvordan man alternativt kunne finansiere dagpengene. Men vi har ikke på noget tidspunkt argumenteret for en sådan løsning. Lad det være sagt som det første.

Det andet er, at det ikke principielt og teoretisk ville være uforeneligt med tværfaglige a-kasser. Vi har i dag forsikringssselskaber, som tilbyder mange forskellige typer forsikringer og derfor må gå ind og afmåle risiko i forhold til præmie inden for hver enkelt gruppe. Det kan man sagtens forestille sig principielt, så der er ikke noget decideret ulogisk i at knytte de to ting sammen; men vi går altså ikke ind for det, og vi har ikke fremsat forslag om det.

Det var slet ikke det, jeg bad om ordet for. Det var egentlig for at kommentere arbejdsministerens besvarelse. Arbejdsministeren siger, at Det Konservative Folkeparti og Venstre går galt i byen, når vi konstaterer, at princippet om faglig afgrænsning af a-kasserne i praksis er gennemhullet. Arbejdsministeren argumenterer ikke for og beviser ikke, hvorfor det ikke er gennemhullet. Hr. Helge Sander har just præciseret, på hvor mange områder der rent faktisk er tale om en gennemhulning af princippet.

Arbejdsministeren kom lidt senere i sit indlæg med et andet argument imod at give adgang for tværfaglige a-kasser. Arbejdsministeren er bange for, at det vil medføre, at organisationsprocenten i Danmark vil falde. Det argument fatter jeg simpelt hen ikke. Hvordan kan det hænge sammen? Det er jo ikke sådan, at man kan tvinge nogen, der ønsker at være medlem af en a-kasse, ind i en faglig organisation.

Der er ikke nogen faglige organisationer, der kan stille som betingelse, at man er medlem af deres a-kasse eller omvendt. Hvordan kan arbejdsministeren se de to ting i sammenhæng? Det fatter jeg overhovedet ikke.

Ole Vagn Christensen (S):

På den socialdemokratiske folketingsgruppes vegne kan jeg meget kort sige, hvad vores gruppe vil svare på denne forespørgsel. Svaret er nej. Men det er klart, at Socialdemokratiet vil give en positiv tilkendegivelse til det af ministeren nedsatte udvalg, som kan medvirke til en præcisering af a-kassernes faglige områder.

Det overrasker nok ikke mange, at Socialdemokratiet ikke ønsker at fremme et sådant forslag og ej heller ønsker at ændre loven således, at et sammensurium af tværfaglige a-kasser i fremtiden skal forestå administrationen af ledige medlemmer, der står i en arbejdsløshedskasse. Det kan Socialdemokratiet af mange grunde ikke støtte.

Jeg vil nævne de vigtigste argumenter for ikke at gøre administrationen af a-kasserne til et konkurrencepræget marked bestående af tværfaglige indbyrdes konkurrerende a-kasser, der ikke har fagspecifik viden om arbejdsmarkedets behov.

Et bærende element i a-kassernes forsikrings-system er jo, at a-kasserne er fagligt afgrænsede. Det er forudsat i loven, at der kun kan oprettes nye a-kasser, og at a-kasserne kun kan udvide deres faglige dækningsområder efter godkendelse. Jeg vil gerne understrege, at sammenhængen mellem det faglige system og a-kassedækningen også er en samfundsøkonomisk nødvendighed, dels fordi det sikrer den mest effektive administration af dagpengesystemet, og dels fordi det sikrer de ledige medlemmer en optimal service og en større chance for at skaffe sig et job. Og det er jo det, hele øvelsen går ud på.

Modsat VKZ-partierne her i Tinget, som ikke ligefrem kan siges at tænke på dagpengemodtagernes situation, når vi lige ser bort fra de tilbagevendende VKZ-besparelsesforslag på dagpengeområdet, er vi i Socialdemokratiet af den opfattelse, at a-kasseadministration skal blive i fagkasseregi. For det er her, man kender medlemmernes fagspecifikke viden, kunnen og ikke mindst behov, og det er det, som sammen med a-kassens lokale kontakt og kendskab til virksomhedernes arbejdskraftsbehov får det til at gå op i en højere og mere omfattende beskæftigelsesenhed.

Socialdemokratiet er overbevist om, at de fagligt afgrænsede arbejdsløhedskasser er forudsætningen for den optimale gennemsigthed på arbejdsmarkedet, en gennemsigthed, som udspringer af en faglig viden og et kendskab til arbejdsmarkedsforhold, som aldrig beskæftigelsesmæssigt vil kunne blive varetaget så udbytterigt af tværfaglige a-kasser.

Her tænker jeg ikke mindst på de faglige a-kassers kompetente rådighedsvurdering. Ved en total ophævelse af faggrænserne vil vi bl.a. kunne risikere, at medlemmer, der ikke ønsker at arbejde, vil søge over i tværfaglige a-kasser, hvor sandsynligheden for at blive tilbudt arbejde er mindst.

Det gælder også tilrettelæggelsen af diverse kurser for ledige, hvor a-kassens faglige viden kombineret med virksomhedernes behov gør fagkasserne mest kompetente til at afgrænse, hvad der er relevant fagligt indhold set i forhold til arbejdskraftsefterspørgslen.

Hertil kommer ikke mindst, at udarbejdelsen af handlingsplaner for ledige og igangættelse af orlovsrotationer efter Socialdemokratiets opfattelse nødvendiggør et kendskab til de lediges faglige kvalifikationer og ønsker. Dette sammenholdt med det lige så vigtige kendskab til de faglige krav fra virksomhederne eliminerer saglige argumenter for tværfaglige a-kasser.

Man kan med rette stille sig selv det spørgsmål, hvad den dybereliggende årsag er til, at VKZ-partierne vil have tværfaglige a-kasser. Jeg regner ikke med, at det er, fordi man ønsker et totalt uigennemskueligt og kaotisk system, der bestemt ikke vil fremme beskæftigelsesmulighederne for den enkelte arbejdsløse hverken på kort eller lang sigt.

Jeg regner heller ikke med, at de borgerlige partier anser disse fagignorante a-kasser for at være kompetente til at imødekomme virksomhedernes pludselige arbejdskraftsbehov. For det at skaffe den rigtige, kvalificerede arbejdskraft til virksomheden, således at vi kan undgå flaskehalsproblemer på arbejdsmarkedet, kræver, at man har en fagspecifik viden om medlemmernes faglige kunnen. Denne viden og den forudsætning vil de tværfaglige a-kasser aldrig kunne levere. Hvordan vil den afgørende, løbende og tætte kontakt til virksomhederne kunne bibeholdes i et konkurrerende tværfagligt a-kassesystem? Denne manglende kontakt vil efter vores opfattelse resultere i en flaskehals.

Afslutningsvis vil jeg sige, at Socialdemokratiet tager kraftigt afstand fra den måde, hvorpå

de borgerlige partier med denne forespørgsel indirekte mistænkeliggør de nuværende a-kasseadministrationers arbejde. Det fortjener de ikke, for de gør faktisk et godt stykke arbejde.

Med disse begrundelser, og fordi Socialdemokratiet ønsker et a-kassesystem, som reelt fungerer og virker beskæftigelsesfremmende, skal jeg på Socialdemokratiets vegne gøre opmærksom på, at vi ikke kan støtte indholdet af den af VKZ stillede forespørgsel, og jeg skal – det kommer sikkert heller ikke som nogen overraskelse – sige, at vi heller ikke kan støtte det stillede dagsordensforslag.

Jeg synes også, at med den måde, hvorpå dagsordenen lægger op til et enten-eller, er der overhovedet ikke tale om, at man har prøvet at kigge realistisk på, om der overhovedet ville være muligheder at finde, så jeg har heller ikke opfattelsen af, at VKZ ønsker denne dagsorden vedtaget.

(Kort bemærkning).

Helge Sander (V):

Da både arbejdsministeren og Socialdemokratiets ordfører har hæftet sig meget ved de risici, der forbinder sig med tværfaglige a-kasser, synes jeg faktisk, det er vigtigt at understrege også over for arbejdsministeren – når hun har fået justeret sin holdning med Det Radikale Venstres ordfører – at hvis de a-kasser, vi kender i dag, er så fremragende, hvis de har al den kompetence og de fordele, som tilfældet er, så kan medlemmerne bare blive i disse a-kasser. Det er jo ikke noget med, at vi vil tvinge medlemmerne væk fra de bestående a-kasser, men der skal være en valgmulighed.

Derfor til hr. Ole Vagn Christensen: Det er netop friheden, vi gerne vil give medlemmerne, men som Socialdemokratiet endnu en gang fuldstændig overser.

Efter den konstatering har jeg tre kontante spørgsmål til hr. Ole Vagn Christensen.

Hvordan kan hr. Ole Vagn Christensen kræfte eller understrege eller klargøre for os, at det nuværende system giver den mest effektive udnyttelse af dagpengene?

Dernæst vil jeg gerne sige med hensyn til det at gemme sig, at det var dog en frisk bemærkning, når man lige netop i de seneste måneder har oplevet en arbejdsminister, der måtte træde flere skridt tilbage efter et angreb på den kristelige a-kasse. Så kom minsandten i dag, hvis jeg hørte ret, Socialdemokratiets ordfører med som

et af argumenterne mod tværfaglige a-kasser, at man ikke skulle have et gemmested for de ledige, som ikke ønsker at komme i beskæftigelse. Det synes jeg også kræver et svar fra Socialdemokratiet, et svar, som jo i hvert fald arbejdsministeren ikke var i stand til at give.

Endelig talte hr. Ole Vagn Christensen også om gennemskuelighed. For at tage alle udenomsting væk vil jeg spørge hr. Ole Vagn Christensen, om Socialdemokratiet vil være med til at sige til alle a-kasser, at ved opkrævning skal det klart fremgå, hvad der er fagforeningskontingent, hvad der er a-kassebidrag, og hvad der er administrationsbidrag, således at der sikres en 100 pct. gennemskuelighed. Det er et svar, som jeg mener mange ønsker at få i dag, for hvis Socialdemokratiet siger ja til det, er det i hvert fald et lille skridt i retning af, at de mange medlemmer får at vide, hvad deres penge går til. Det er mere, end tilfældet er i dag.

(Kort bemærkning).

Annette Just (FP):

Det var en imponerende tale fra hr. Ole Vagn Christensen, som sagde, at det her var med til at mistænkeliggøre fagforeningerne. Jeg har aldrig nogen sinde i den grad været overbevist om, at Socialdemokratiet mistænkeliggør fagforeningerne, som efter jeg hørte hr. Ole Vagn Christensens tale. Efter at arbejdsministeren kom med den tilståelse heroppefra, at fagforeninger og a-kasser nu engang hænger sammen, kom hr. Ole Vagn Christensen og sagde, at vi endelig ikke må misforstå og tro, at fagforeningerne har noget som helst med a-kasserne at gøre, andet end at de efter bedste vilje prøver at give dem gode råd.

Jamen vi ved jo, at tingene hænger sammen, vi ved jo, hvordan det er: at der er nogle, der rent faktisk ikke vil stå i en bestemt a-kasse, fordi den fagforening, som leder den, giver partitilskud til enkeltpartier her inden for dette Folketing – to af deres medlemmer har allerede haft ordet her.

Hr. Ole Vagn Christensen siger, at den maksimale effektivitet af a-kassernes midler netop bliver opnået i disse a-kasser. Hvad er det for noget, hvordan kan der så overhovedet være forskel? Jeg synes, det kræver en virkelig forklaring, hvordan der selv med alle beregninger taget i betragtning kan være op til 1.100 kr. i forskel på at være medlem af forskellige a-kasser. Hvordan kan man så samtidig sige, at der ingen forskel er, at de gør det så godt, som det over-

hovedet kan lade sig gøre? Hvis den enkelte person ønsker, at det er en anden a-kasse, der skal varetage hans interesser, så må det også være i Socialdemokratiets interesse, at man har den frihed.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Først til hr. Helge Sander om risiko. Jeg tror slet ikke, man har set i øjnene, hvad det er, man lægger op til, i det øjeblik man skulle gennemføre dette vidtgående forslag. Jeg tror ikke, man har set i øjnene, hvordan det hele vil blive omkalfatret, hvordan vi vil komme i en situation, hvor det ikke handler om de få grupper, som i dag har flere valgmuligheder på grund af forskellige historier, men hvor det hele vil blive kastet ud på det åbne marked.

Jeg kan sagtens forestille mig, hvordan en sådan verden ville komme til at se ud, og jeg har meget svært ved at se – og det er dér, jeg ser risikoen – hvordan et sådant sammensurium, som jeg brugte som benævnelse, skulle kunne håndtere en nødvendig, effektiv arbejdsmarkedspolitik, hvor man ser på den ledige og den lediges behov og den lediges kvalifikationer og nøje ved, hvordan det er afgrænset, således at man er i stand til også at kunne give de bedst mulige tilbud.

Det vil ikke være situationen i det øjeblik, man lægger det hele op som et sammensurium, og det er dér, jeg ser risikoen. Jeg tror ikke, hr. Helge Sander overhovedet har set, hvad dette kunne medføre, og hvem der ville kunne blive taberen, hvis det var det, det drejede sig om. Jeg tror, den ledige ville blive taberen. Desværre tror jeg også, det ville blive virksomhederne.

Når man spørger os, om det nuværende system er effektivt nok, synes jeg, vi gør meget for, at det bliver så effektivt som muligt. Der gives mange aktiveringsmidler til, at man netop kan gøre en særlig indsats, således at vi undgår at komme i den situation, at vi får nogle flaskehalse. Jeg synes, vi har et meget flot strengt arbejdsløshedskassesystem.

Hr. Helge Sander stiller et tredje spørgsmål, nemlig hvordan man kan gemme sig. Det er jo ikke så svært at forstå, at i det øjeblik, det hele bliver kastet op som et persisk marked, sådan en gang sammensurium, sådan en gang sødsuppe, vil man ikke være i stand til at håndtere den opgave på samme måde, som der i dag er mulighed for, og så vil der selvfølgelig være tale om, at der er nogle, der kan gemme sig. Det er dér, vi ser risikoen.

Jeg kan desværre ikke svare på de to sidste spørgsmål, for jeg kan se, at den røde lampe lyser, men jeg kommer tilbage.

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Det skal jeg hjælpe hr. Ole Vagn Christensen med at komme.

Hr. Ole Vagn Christensen siger, at denne forespørgsel er udtryk for en mistænkeliggørelse af a-kasserne. Mage til vrøvl skal man lede længe efter, og der er altså en hel del at rode iblandt, når man ser i Folketingstidende.

Der findes a-kasser, som står Socialdemokratiet nær, og som beder om, at disse regler bliver lempet. Der er ikke tale om, at a-kasserne har en dårlig drift eller en dårlig administration. Det er ikke det, der er baggrunden for vores ønske om ophævelse af kravet om faglig afgrænsning. Tværtimod ønsker vi at imødekomme a-kasserne og deres ønsker om større frihed til selv at vælge, hvilke medlemsgrupper de vil have.

Hr. Ole Vagn Christensen siger, at de nuværende a-kasser er meget effektive, fordi de har en faglig afgrænsning. Det vil medføre det rene kaos, hvis man begynder at ophæve den faglige afgrænsning, virksomhederne vil lide under det, de ledige vil lide under det osv.

Har hr. Ole Vagn Christensen fuldstændig glemt, at vi har en arbejdsformidling i dette land? Har hr. Ole Vagn Christensen fuldstændig glemt, at vores dagsorden ikke lægger op til at påbyde, at alle a-kasser nu skal være tværfaglige? Tværtimod, vi giver frihed. Men det er typisk for Socialdemokratiet: Der skal være grænser, faggrænser, faglige afgrænsninger. Man er så bange for at give folk en lille smule valgfrihed. Man er så bange for, hvad der kunne ske. Vi har endnu ikke fået et eneste eksempel her fra talerstolen på, hvad det er for frygtelige ting og sager, der kunne ske ved, at vi gav alle grupper mulighed for at vælge.

Vi har jo valgfrihed på visse områder. Vil Socialdemokratiet have valgfriheden på de områder ophævet? Vil Socialdemokratiet stille forslag om, at man ikke længere skal kunne vælge mellem DANA og ASE på de selvstændiges område? Vil Socialdemokratiet stille forslag om, at FTF-området ikke længere kan rumme f.eks. HK-funktionærer, ledere m.v.? Hvad er det egentlig, der er linjen i Socialdemokratiets politik på dette område? Hvor er principperne, og hvor er handlingen i praksis?

(Kort bemærkning).

Helge Sander (V):

Hr. Ole Vagn Christensen startede sit indlæg med at sige, at han ikke ville ofre denne forespørgsel mange bemærkninger.

Jeg må sige, at indtil nu har vi fået flere bemærkninger, end vi næsten har turdet håbe på.

Fru Pia Christmas-Møller har nævnt en række af de forhold, som det kunne være interessant at få belyst yderligere. Jeg vil fastholde de tre, jeg nævnte i mit forrige indlæg, for nu sagde hr. Ole Vagn Christensen, han ikke kunne nå at svare på dem.

Det første halvandet minut talte hr. Ole Vagn Christensen om noget, jeg overhovedet ikke har spurgt om. Det kunne han så have sprunget over; men jeg gentager spørgsmålene til hr. Ole Vagn Christensen.

For det første: Hvordan vil Socialdemokratiet dokumentere, at det nuværende system, altså set i a-kassesammenhæng, giver den mest effektive udnyttelse af dagpengene? Dokumentation ønskes.

For det andet: Vil Socialdemokratiet medvirke til, at der bliver gennemskuelighed, således at medlemmerne kan se, hvad de betaler i fagforeningskontingent, i a-kassebidrag og i administrationsbidrag? Det tager ikke lang tid, ja eller nej. Vil Socialdemokratiet være med til, at medlemmerne af a-kasserne får denne helt oplagte mulighed? Det burde være en selvfølge, men er det ikke i dag, fordi man åbenbart har nogle fordele ved at sløre tallene.

For det tredje og sidste vil jeg gerne vende tilbage til hr. Ole Vagn Christensens meget upassende angreb dels på forespørgslen, og dels, tror jeg også, på nogle, som allerede i dag ikke er lige akkurat i de a-kasser, som hr. Ole Vagn Christensen ønsker, de skal være i. Derfor må jeg bede om, at hr. Ole Vagn Christensen fortæller os, hvad han tænker på, og hvorfra han har de formodninger, der fik ham til at sige, at vi ikke kan have det her sammensurium, som gør, at folk kan gemme sig.

Jeg vil gerne sige, for at hr. Ole Vagn Christensen ikke skal spilde tid på det, at der ikke er grund til at nævne Kristelig A-kasse. Det har vi jo fået belyst, efter at arbejdsministeren var inde på banen. Der var jo helt klar baggrund for, at de havde nogle tal, der var lidt højere, men dog slet ikke så høje som i Kvindeligt Arbejderforbund og i SiD, så derfor er den ikke noget godt eksempel, hvis det er den, hr. Ole

Vagn Christensen har i baghovedet, når han siger disse ting. Nej, lad os få at vide, hvad det er, han tænker på. Hvor er det, frygten ligger, med hensyn til at folk skal kunne gemme sig?

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Det er meget genialt af hr. Helge Sander at stille nogle spørgsmål i forbindelse med bemærkningerne om risiko og det tværfaglige og så bagefter stille tre spørgsmål, og når jeg så svarer på det med risikoen, sige, at så nåede jeg desværre ikke at svare på de spørgsmål, der var stillet. For det andet, som var et angreb på os, følte jeg, at jeg havde behov for at give hr. Helge Sander nogle oplysninger om, og det brugte jeg selvfølgelig lidt tid på.

Men nu skal jeg så springe over det med det nuværende systems effektivitet – det har jeg været inde på – og at jeg kan se, der vil opstå nogle farer i det øjeblik, man gennemfører et sammensurium.

Det andet spørgsmål, som jeg ikke nåede at svare på, var om gennemskueligheden i forbindelse med kontingenter og den afgrænsning, der ligger der. Som jeg har forstået det, står det faktisk i loven. Når jeg ser tilbage, blev den første lov om a-kasserne vedtaget i 1907 og om arbejdsformidlingen i 1913. Den første samlede lov for disse områder blev vedtaget i 1921, og her mener jeg faktisk også, man lagde op til, at det skulle være holdningen, efter at statsanerkendelsen og statsstøtten kom med ind i betragtningerne.

Så var der et spørgsmål i fru Annette Justs indlæg om mistænkeliggørelse. Jeg finder faktisk, at der er tale om en meget stor mistænkeliggørelse af det gode arbejde, som i dag udføres af a-kasserne. Jeg gør det på baggrund af, at jeg netop har sagt, at der er denne adskillelse også omkring det økonomiske og de ting. Der er en række mennesker her, som udøver en stor gerning for at hjælpe deres medlemmer til at få de bedste muligheder på arbejdsmarkedet, og sådan har det altid været. Jeg føler faktisk, at det er det arbejde, de gør, og hvor det ser ud til, at det går bedre og bedre, at der kommer flere og flere i gang, man mistænkeliggør.

Men nu lyser den røde lampe igen, så jeg vender tilbage.

(Kort bemærkning).

Annette Just (FP):

Jeg vil gerne bede hr. Ole Vagn Christensen om at uddybe det her med mistænkeliggørelsen lidt.

Er det, som hr. Ole Vagn Christensen er så utrolig bange for, måske, at en forening som FTF ønsker at kunne tage nogle HK-medlemmer ind i deres a-kasse, fordi de har bedt om det? Er det det, som hr. Ole Vagn Christensen mener er en gang miskmask? Er det FTF, som hr. Ole Vagn Christensen har så stor mistillid til kan varetage disse medlemmers bedste? Det vil jeg meget gerne have et direkte svar på. Når jeg nævner det her, er det, fordi jeg ved, at netop FTF har bedt om at få lov til at optage disse personer, som selv har bedt om det, og hvor ministeren efter 1½ års ventetid har svaret, at det ser hun desværre ikke mulighed for, fordi de har et andet sted at gå hen. Det var svaret.

(Kort bemærkning).

Helge Sander (V):

Jeg synes, hr. Ole Vagn Christensen skal have mulighed for at svare på de tre meget lettilgængelige spørgsmål, som jeg stillede, og derfor vil jeg give ham den mulighed ved ganske kort at gentage spørgsmålene for hr. Ole Vagn Christensen.

Hvilke farer er det, der lurar, hvis dette sammensurium - og her går jeg ud fra, at hr. Ole Vagn Christensen tænker på indførelsen af tværfaglige a-kasser - gennemføres? Hvilke farer er der i relation til det, hr. Ole Vagn Christensen sagde i sit eget indlæg, nemlig at det ikke kunne udnyttes mere effektivt end i dag? Det må være ret enkelt.

Spørgsmål to: Jeg er ikke så interesseret i, hvad der skete i 1913 og i hele den historiske redegørelse, selv om det i nogle sammenhænge kan være ganske betydningsfuldt. I dag ønsker jeg blot at høre, om Socialdemokratiet vil være med til, at der skal være gennemskuelighed, sådan at det bliver opført, hvad man betaler i fagforeningskontingent, i a-kassebidrag og i administrationsbidrag? Det var det andet spørgsmål.

Det tredje er: Vi mangler stadig væk at få at vide, hvad det er, hr. Ole Vagn Christensen tænker på, når han siger, at vi ikke kan have tværfaglige a-kasser, for så kan folk gemme sig.

Det er tre enkle spørgsmål. Jeg vil tro, der kan svares på dem inden for 20 sekunder, så lampen ikke lyser rødt denne gang.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

En betingelse for, at man er i stand til at vurdere - men det fortæller måske lidt om hele forespørgslen - hvad der bliver sagt, men også, hvordan virkeligheden ser ud, er, at man lukker øjnene op og også ørene.

Jeg vil gerne understrege, at min klare opfattelse er, at rådgivningen over for den ledige bliver ringere, jo længere væk man kommer fra det fagspecifikke.

Og så vil jeg sige til fru Annette Just, som gerne vil føre stridighederne om disse afgrænsningsproblemer herind: Dem tager vi jo netop fat på på den måde, at ministeren har nedsat et udvalg til at kigge på de ting, der kunne være i den forbindelse.

Når der nu bliver sagt, at der er grupper, der er blevet nægtet optagelse i en a-kasse, vil jeg meget gerne have, at fru Annette Just her fra talerstolen forklarer, hvad det er for nogle grupper, der er blevet nægtet optagelse.

Henriette Kjær (KF):

Jeg må lige reagere på hr. Ole Vagn Christensens forrige kommentar, hvor han henviser til lovene fra 1913 og 1921.

Grunden til, at vi har fremsat det her lovforslag, er jo altså, at der er gået mindst 70 år siden da, og den faglige mobilitet har faktisk ændret sig ret kraftigt, og derfor er der behov for en ændring på området.

Når hr. Ole Vagn Christensen taler om, at rådgivningen vil blive ringere, vil jeg gerne sige: Jamen tror hr. Ole Vagn Christensen da ikke, at folk selv kan vælge? Er folk så dumme, at de kun vælger efter pris? Tror man i Socialdemokratiet ikke på, at folk også vil vælge efter, hvilken rådgivning de kan få, og hvor de føler sig bedst hjemme osv.

Jeg synes, at det er en nedvurdering af de mennesker, der skal melde sig ind i en a-kasse, at Socialdemokratiet ikke tør give dem det frie valg.

Formanden:

Hr. Helge Sander for en kort bemærkning og derefter hr. Ole Vagn Christensen.

(Kort bemærkning).

Helge Sander (V):

Jeg tager kun ordet for at erklære, at jeg opgiver kampen. Nu har hr. Ole Vagn Christensen i tre omgange haft mulighed for at svare på de tre

spørgsmål, og det er endnu ikke sket, så jeg vil ikke gentage dem.

Til gengæld vil jeg sige, at jeg også tror, alle i dette Ting og i dette land kender svarene, men Socialdemokratiet vil ikke se virkeligheden i øjnene.

Og så kun den lille bemærkning med hensyn til, at de nuværende a-kasser er så og så fortrinlige til rådgivning: Ja, det tror jeg rent faktisk er. Det tror jeg faktisk er fuldstændigt rigtigt et langt stykke hen ad vejen. Men jeg gentager: Vi skal ikke nedlægge de nuværende a-kasser, så de, der ønsker det, kan blive; men vi vil gerne give dem, der vil have valgfrihed, mulighed for at vælge en anden a-kasse. Så simpelt er vort forslag.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg forstår godt hr. Helge Sanders ræsonnement. Jeg synes også, det er en dårlig sag, hr. Helge Sander fremfører her i Folketingssalen.

Jeg synes, at man er derhenne, hvor man sådan set siger, at det, der faktisk har eksisteret som reglen siden 1921, og som er blevet præciseret op gennem tiden, ikke har noget at sige. Jeg synes da, der er megen historie og megen tradition i, at man netop har kunnet opretholde denne adskillelse mellem det faglige og a-kassesystemet. Det synes jeg er prisværdigt. At det ikke er sivet ind hos folk herinde, kan vi jo ikke laste loven for. Det kan vi kun laste de personer for, der ligesom skulle sætte sig ind i disse ting.

Så må jeg sige, når det drejer sig om det andet spørgsmål om, hvorvidt jeg tror, at rådgivningen vil blive ringere, om folk vil vælge en ringere rådgivning, at jeg slet ikke vil ind og diskutere på den måde. Det, jeg gerne vil, er at slå fast, at ingen herinde er i stand til at sige, hvad det er for et a-kassesystem vi ender med, i det øjeblik man siger, at nu kan man lave et hvilket som helst sammensurium. Jeg tror ikke, der er nogen, der har fantasi til at se, hvordan der eventuelt kunne blive spillet bold med det.

Jeg ønsker ikke, at der skal spilles bold – det gør mit parti heller ikke – med de ledige. Vi ønsker, at de ledige skal være forankrede på den bedst mulige måde også af hensyn til, at virksomhederne kan få de mest kvalificerede, og virksomhederne er i den situation, at de kan være sikre på, at det fagspecifikke også er det, man udvikler og uddanner sig i.

(Kort bemærkning).

Annette Just (FP):

Den skal nok blive kort.

Jeg vil blot sige til hr. Ole Vagn Christensen, som bliver ved med at tale om, hvem der ønsker at spille bold med de ledige, at jeg fornemmer, at de, der ønsker at spille bold med de ledige for øjeblikket, er Socialdemokratiet, idet det eneste, hr. Ole Vagn Christensen siger, er, at det endelig skal forblive, som det har været siden 1917, for dengang fik man alligevel noget fornuftigt indført; da fik man indført, at der kom tilskud til Socialdemokratiet. Ja, det er jo god gammeldags fornuft, hvis man altså er socialdemokrat, og man ønsker at spille bold med de ledige. Der er ikke kommet et eneste svar fra hr. Ole Vagn Christensen, som bare tilnærmelsesvis siger, hvad det er der sker.

Og så til det spørgsmål, som hr. Ole Vagn Christensen stillede: Jamen hør, hvad er det for nogle, der ønsker at blive medlem af FTF og dermed være medlem af FTF's a-kasse? Det er blandt andet de private kontorfunktionærer. Jeg skal meget gerne komme ind på hele den lange liste senere, men jeg ønskede, at dette skulle være en kort bemærkning om Socialdemokratiets meget dårlige spillet bold med de ledige.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Når man hører fru Annette Justs sidste bemærkninger, kan man ikke undgå at få den opfattelse, at det, man prøver at signalere, er, at der overføres midler fra a-kasserne til Socialdemokratiet. Det gør der ikke på nogen måde, og det kan der ikke. Jeg mener, at man for nogle år siden havde en sag med et brev, som endte herinde i Tinget, hvor man meget klart præciserede, hvad det var, der var opgaverne. Så derfor: Lad være med det.

Det, det handler om, når jeg siger, at man spiller med de ledige – men man spiller også med virksomhederne – er sådan set, at det system, som vi får op at stå, vil blive et sammensurium af en masse sammensatte ting, og der vil være en hel masse forskelligheder, som man skal slås og arbejde med; der vil ikke være den forankring, som man hidtil har valgt at have. Der kan selvfølgelig være nogle grænsestridigheder, men det har vi jo sagt at vi vil kigge på i udvalget.

Derfor mener jeg helt klart, at man ikke kender konsekvensen af det ærinde, man går her, og det ville have været rart, hvis vi havde haft et

ansvarligt erhvervsliv, der havde stået frem og havde sagt: Vi er faktisk vældig tilfredse, vi bliver godt behandlet, og vi har et godt samarbejde. Det ville have været nogle positive signaler, som fru Annette Just og andre også var nødt til at tage ad notam.

Det, man prøver på at spille op til, er, at der kan blive en masse uro, som kun kan ramme virksomhederne og de ledige; det synes jeg man bør tænke over.

(Kort bemærkning).

Annette Just (FP):

Hvor er det synd for hr. Ole Vagn Christensen og hele Socialdemokratiet, at de ikke har noget erhvervsliv, der kan sige, at fagforeningerne og deres måde at køre a-kasserne på fungerer godt. I så tilfælde havde hr. Ole Vagn Christensen jo brugt de argumenter for lang tid siden, men han har altså heller ikke kunnet finde dem. Derimod har vi en utrolig masse erhvervsledere, der fortæller om, hvor elendigt det kører.

Men det var ikke det, jeg bad om ordet for. Det var det her sammensurium – som hr. Ole Vagn Christensen bliver ved med at kalde det – der bliver, hvis man laver en tværfaglig a-kasse, og hvor vigtigt det er med fagforeninger, som har den rette forankring. Jamen kan hr. Ole Vagn Christensen ikke selv høre det? Jeg gentog ordene direkte: Fagforeningerne har den rette forankring. Det er jo dér problemet er, og det er derfor, vi ønsker, at det skal være tværfagligt, sådan at det er op til den enkelte selv at bestemme, hvilken a-kasse man ønsker at stå i.

Og så må jeg altså fastholde hr. Ole Vagn Christensen på, at hans minister, arbejdsministeren, rent faktisk i sin indledning sagde, at fagforeningerne og a-kasserne nu engang hænger sammen, og at det er væsentligt for Socialdemokratiet; så vi er jo helt sikre på, at det er det sammensurium, der ligger i bindingen mellem fagforeningerne og a-kasserne med socialdemokratisk påvirkning, som er det væsentlige for Socialdemokratiet. Jeg synes, det er lidt uheldigt med den form for sammensurium.

Formanden:

Hr. Ole Vagn Christensen – og mon vi så ikke efter disse 20 korte bemærkninger skal gå videre i ordførrækken?

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg må sige til fru Annette Just, at jeg ikke er spor i tvivl om, hvad erhvervslivet siger – det behøver man ikke være – og det er også derfor, jeg og mit parti holder så fast ved den holdning, vi har her. Det er simpelt hen ud fra, at vi tror, erhvervslivet og vi er enige. Derfor har vi heller ingen bekymringer om dets opfattelse, men det ville have været rart, hvis der også havde været noget vejledning fra erhvervslivet til dem, der har rejst denne forespørgsel, således at de kunne forstå, at man faktisk heller ikke fra den side har et ønske om at få det her system slået i stykker.

Når det så er sagt, vil jeg gerne sige omkring den rette forankring, at jeg mener, jeg har talt om det fagspecifikke, og det er selvfølgelig også det, fagforeningerne i det her samfund bygger på; det er jo derfor, det hedder en fagforening. Vi taler om a-kasseforhold og det, som man her skal tage sig af, nemlig at sikre sit ledige medlem den bedst mulige rådgivning, vejledning og uddannelse for derved at hjælpe til at få lavet en god beskæftigelse i det her land, og det er det, man vil slå i stykker.

Pia Christmas-Møller (KF):

Nu kunne man jo fristes til at sige højt, hvad man sad og tænkte på, mens hr. Ole Vagn Christensen havde sit seneste indlæg. Jeg kom til at tænke på, at Socialdemokratiet har omdannet sig selv til reaktionens højborg, hvor kusterne trives lystigt inden for nogle meget, meget afgrænsede mure.

Men det vil jeg slet ikke sige noget om, for jeg havde egentlig tænkt mig at være positiv her i indledningen til mit ordførrerindlæg. Jeg havde faktisk tænkt mig at starte med at kvittere for, at arbejdsministeren nu vil nedsætte et udvalg, som skal se på hele dette problemkompleks.

Det er et helt håndgribeligt resultat af forespørgslen og det lovforslag, som bliver behandlet umiddelbart efter, og det vil jeg faktisk godt takke for. Selvfølgelig havde vi gerne set, at der havde været opbakning til vores dagsordensforslag; men nuvel, små konkrete resultater skal man ikke kimse ad.

Når denne forespørgsel i det hele taget er rejst, er det for at tvinge arbejdsministeren og de øvrige regeringspartier til at stille sig selv nogle grundlæggende spørgsmål: Hvorfor fastholde en lovbestemmelse, som løbende voldrer problemer, og som i praksis er fuldstændig gennemhullet? Hvorfor stadig holde fast ved et lovfast-

sat krav om, at a-kasserne skal være fagligt afgrænsede? Hvorfor opretholde den fuldstændig uholdbare retstilstand, hvorefter dispensationer gives og afslås, som vinden blæser? Det er helt og holdent op til den til enhver tid siddende arbejdsminister efter forgodtbefindende at finde ud af, om den ene a-kasse eller den anden a-kasse skal have ja eller nej til en ansøgning om en udvidelse af medlemskredsen.

Man må spørge sig selv: Hvori består frygten for, hvad der kan ske ved at fjerne kravet om faglighed fra loven? Er man bange for, at der skulle komme lidt konkurrence på medlemskontingentet? Er man bange for at give folk valgmuligheder, eller hvad er det?

Virkelighedens praktiske liv beviser, at der ikke er grund til at frygte for, hvad der vil ske. Vi har i dag en række områder med valgfrihed. Der er i dag valgfrihed på bl.a. HK-området. Her kan man vælge HK, Fimrafunktionærerne, Arbejdslederne eller FTF. Teknisk Landsforbund kan vælge Teknisk Landsforbund eller FTF. Bygningskonstruktørerne kan også vælge, og der er mange, mange andre eksempler. Vi har i dag tværfaglige a-kasser. Vi har Kristelig A-kasse, men vi har også de selvstændiges a-kasser, som også i en vis forstand er tværfaglige.

Vi har i dag direkte konkurrerende a-kasser. Her er det igen de selvstændiges område, som er mest oplagt, hvor Arbejdsløsheds-kassen for Selvstændige Erhvervsdrivende og Danske næringsdrivendes a-kasse appellerer til præcis den samme gruppe og alene konkurrerer på, hvor gode de er, og hvor billigt de kan drive virksomheden. Og det er der jo ikke nogen der vil lave om på, forstår jeg på hr. Ole Vagn Christensens manglende svar på mit spørgsmål lige før.

Hvorfor skal det være op til den til enhver tid siddende arbejdsminister at bestemme, hvilke grupper der kan betros nogle valgmuligheder, som jo altså eksisterer i dag, og som ikke volder problemer?

Nogle vil hævde, at der kan være megen god fornuft i, at en række a-kasser er fagligt afgrænsede. Det kan hævdes, at det er en fordel i forbindelse med den vejledning, som skal gives til de ledige af a-kasserne ifølge loven.

Her må det konstateres, at hverken arbejdsministeren eller direktoratet har noget som helst at udsætte på de a-kasser, som er tværfaglige i dag, hverken i forbindelse med administrationen af de gældende regler eller i forbindelse

med vejledning i øvrigt – til trods for at arbejdsministeren for et par måneder siden havde indskibet sig i et større felttog vendt mod Kristelig A-kasse. Kendsgerningerne tvang ministeren på tilbageetog.

Man har forsøgt af ideologiske grunde at sætte fingre på de tværfaglige a-kasser, som eksisterer, men man har ikke haft noget at kritisere.

Det kan hævdes, at et fagligt fællesskab og en faglig identitet i sig selv har en positiv appel over for medlemmerne. Men hertil er kun at sige, at vores synspunkt og vores dagsorden netop ikke lægger op til en ny lovregel om, at alle a-kasser fremover skal være tværfaglige – slet, slet ikke. Tværtimod er jeg overbevist om, at vi også i fremtiden vil se, at langt, langt de fleste a-kasser vil være fagligt afgrænsede dels af praktiske hensyn, men også af historiske og traditionelle grunde, og det kunne vi ikke drømme om at gribe ind over for.

Er der virkelig nogen, der med alvor i stemmen kan hævde, at en ophævelse af standardvedtægtens krav om faglig afgrænsning vil medføre, at sygeplejerskerne vil stå i kø for at blive optaget i Metals a-kasse? Hvis det virkelig skulle blive tilfældet, så må jeg sige, at det siger ikke så lidt om sygeplejerskernes a-kasse. Sådan vil det selvfølgelig ikke gå.

Det er jo den frygt, der ligger bag hr. Ole Vagn Christensens modvilje imod vores forslag, men sådan kommer det ikke til at gå. Der skal meget til, før folk aktivt ændrer deres a-kasse-medlemskab. Langt de fleste medlemmer af en faglig organisation ønsker at være medlem af den tilhørende a-kasse, og hvis de ikke vælger en organisation og den tilhørende a-kasse, så vælger de en nært beslægtet a-kasse, eller også går de i den helt modsatte retning og vælger en tværfaglig a-kasse, sådan som det er sket med Kristelig A-kasse, som jo har haft en fantastisk vækst i de senere år.

Problemet er bare, at det ikke er alle organisationer, som kan få lov til at tilbyde et a-kasse-medlemskab, fordi arbejdsministeren siger nej. Det er ganske enkelt urimeligt. Det Konservativ Folkeparti kan ikke se, at der er nogen som helst grund til stædigt at holde fast på et princip, som i virkelighedens verden er fuldstændig gennemhullet, og som intet fremtidsperspektiv har i sig.

Det kan godt være, at vi ikke i dag kommer igennem med en fjernelse af kravet om faglig afgrænsning i forhold til statsanerkendte

a-kasser, men jeg er ikke et sekund i tvivl om, at det kommer vi på et tidspunkt.

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Nu synes jeg, at fru Pia Christmas-Møller har sagt det dér med, at man afgør sagerne, sådan som vinden blæser, et tilpas antal gange. Det er jo ikke rigtigt.

Jeg ved ikke, hvordan det har været før min ministertid, hvordan de da er blevet afgjort, men jeg kan i hvert fald oplyse fru Pia Christmas-Møller og Folketinget om, at der inden for de sidste fem år har været tolv ansøgninger om optagelse i FTF's a-kasse, og at elleve af dem er blevet godkendt – tre af dem i min ministertid, hvoraf de to er godkendt, fordi Landsarbejdsråds arbejdsudvalg var enig om det.

Den ene var Folketingets tjenestemandsförening, der gerne ville optages i FTF's a-kasse; det havde arbejdsmarkedets parter ikke noget imod, og det blev så fulgt.

Den anden var Dansk Merkonomforening, og det har de i arbejdsudvalget været uenige om. Jeg er uenig med Landsarbejdsrådets arbejdsudvalg og har sagt, at hvis man kan definere det som en faglig afgrænsning, at man har afsluttet et merkonomstudium, så synes jeg også, at man kan blive optaget på FTF-A's bilagsliste. En helt klar faglig, saglig begrundelse.

Den sidste har været Landsforeningen af Bilassistenter – ja, det er ikke den sidste, det er sket i omvendt rækkefølge, kan jeg se – hvor man har været enig om det.

Den eneste ansøgning, der ikke er blevet godkendt, er SAFU; det er den, fru Annette Just også var inde på. Det skyldes, at de pågældende har andre forsikringsmuligheder, og at der ikke er noget i deres faglighed, som kan defineres som en fagligt afgrænset enhed, som kan føre til optagelse på bilagslisten i FTF's a-kasse på et fagligt og sagligt grundlag.

Så jeg ved ikke, hvordan de tidligere arbejdsministre Knud Erik Kirkegaard og Henning Dyremose har administreret det her, men jeg har i hvert fald administreret det på den måde – efter vejledning – efter faglighed: Kan der være en fagligt afgrænset saglig begrundelse? Det har ikke været ideologien, der har betydet noget for min afgørelse.

Jeg synes sådan set, at fru Pia Christmas-Møller skal vare sig for sådan at slå ud med armene og sige, at ministeren træffer beslutninger, som vinden blæser.

Jeg synes dybest set ikke, at de her sager bør føre til politiske beslutninger. Jeg synes faktisk, at arbejdsmarkedets parter – og det er også det, jeg håber at nå til i forbindelse med det kommende udvalgsarbejde – må påtage sig ansvaret for at organisere arbejdsmarkedets faglighed i forhold til hinanden. Det er deres ansvar, og jeg mener faktisk ikke, at hverken en minister eller Folketinget som sådan skal definere, hvordan en faglig afgrænsning er på et aldeles dynamisk arbejdsmarked; så ville vi mildest talt få nok at se til. Jeg tror ikke, det ville være fornuftige og ordentlige beslutninger, der kom ud af det.

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Jeg er fuldstændig enig med ministeren i, at det ikke er et spørgsmål, som skal afgøres her i Folketingssalen, og jeg synes heller ikke, at det er et spørgsmål, der skal afgøres i Arbejdsministeriet. Det er ikke et politisk anliggende. Det bør simpelt hen lægges ud til parterne, og det bør derfor være frivilligt for a-kasserne, hvilke faggrupper de vil optage.

Nu sagde arbejdsministeren, at der var en linje i hendes afgørelser. Det kan der selvfølgelig være noget om, hvis man tager de seneste sager. Der kan jeg da finde én fællesnævner, og den fællesnævner hedder, at HK skal have, hvad HK vil have. Det er den fællesnævner, jeg kan se for de afgørelser, som arbejdsministeren har truffet inden for en kortere tidshorisont.

Ministeren har sagt nej til frivillighed mellem HK's a-kasse og Firmafunktionærernes a-kasse for bl.a. butiksfunktionærer. Det er nu kun HK's område. Ministeren har sagt nej til frivillighed mellem HK's a-kasse og FTF-A for handels- og kontorfunktionærer. Det er nu kun HK's og Firmafunktionærernes område. I øjeblikket ligger der en ansøgning fra FTF-A om frivillighed for merkonomer og teknonomer mellem HK's a-kasse, TL's a-kasse, Merkonomernes a-kasse og FTF-A. HK og TL – Teknisk Landsforbund – og dermed LO er imod. Nu forstår jeg, at ministeren vil skære igennem til FTF-A's fordel. Det er jeg meget glad for, men jeg er stærkt i tvivl om, hvorvidt den beslutning var blevet truffet med det udfald, hvis ikke vi havde haft denne forespørgselsdebat.

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Det var den, for det, der er afgørende, og det, der er forskellen mellem SAFU og Dansk Merkonomforening, er jo, at man som merkonom

gennemgår et uddannelsesforløb, der fører én frem til en faglig afgrænsning på et veldefineret område. Det er det, der har været afgørende for min afgørelse – uanset om der havde været en forespørgselsdebat, eller der ikke havde været en forespørgselsdebat.

Når det drejer sig om andre HK'ere, er der andre forsikringsmuligheder, og der er ikke noget i den personalegruppe, der kan siges at være en faglig afgrænset enhed. Det er det, der er afgørende.

Når så fru Pia Christmas-Møller siger, at det heller ikke er noget, en minister skal afgøre, og at det heller ikke er noget, Folketinget skal afgøre, så må jeg på den baggrund undre mig meget over dels denne forespørgselsdebat, dels det efterfølgende lovforslag, for det passer mildest talt som paryk og træsko.

(Kort bemærkning).

Annette Just (FP):

Blot til ministeren: Hun behøver ikke at være i tvivl om, at det, vi taler om her, er at fjerne de faglige afgrænsninger, således at enhver, der er i HK, og som ønsker at skifte over til – nu tager vi det eksempel, vi har været fremme med – FTF's a-kasse, skal have mulighed for det. Det, vi taler om, er altså rent faktisk bare at give de enkelte personer en smule frihed til selv at bestemme, hvor de vil være forsikret.

Det kan dog ikke være så vanskeligt for ministeren at se, at det er almindelig kutyme i verden af i dag, at man ønsker frihed for det enkelte menneske, hvad enten vi taler international politik, eller vi taler om national politik, eller vi taler om det her område, hvor vi nu altså taler om de faglige områder. Jeg synes, det er fuldstændig tåbeligt, at ministeren er så gammeldags i sin tankegang – for ikke at bruge ordet gammelsocialist eller betonkommunist – at hun taler om, at vi altså skal have den faglige afgrænsning.

Hvilken eksamen har du? Så skal vi nok bestemme, at din levevej skal være afstukket resten af livet. Jeg synes, det er fuldstændig tåbeligt. Lad os få det fjernet, og lad os give folk frihed til selv at bestemme, hvor de ønsker at være forsikret.

I øvrigt vil jeg godt lige gøre opmærksom på, at det vel egentlig talt ikke er a-kasserne, der skal bestemme, hvilken mulighed man har, hvis man er ledig. Det er ved Gud – undskyld! – det er så sandelig arbejdsformidlingen, der skal bestemme den mulighed og give forslag til en

videreuddannelse, hvis man er så uheldig, at man er blevet ledig.

Formanden:

Fru Pia Christmas-Møller for en kort bemærkning og derefter hr. Ole Vagn Christensen.

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Jeg kunne ikke drømme om at bruge Folketingets tid til at gennemhulle ministerens definition på faglig afgrænsning i forhold til merkonomsagen. Vi synes jo, den afgørelse, ministeren er nået til nu, er glædelig, så det kunne jeg ikke drømme om.

Jeg vil bare hævde sådan rent principielt, at man kan argumentere for og imod i alle de sager, der ligger. Man kan bruge argumentsættet fuldstændig, som man vil. Det er og bliver op til ministerens forgodtbefindende, om det skal blive et ja, eller det skal blive et nej, og så laver man simpelt hen argumentsættet derefter. Sådan er det, og sådan har det været i mange år; det er ikke bare under socialdemokratiske regeringer. Sådan er det med det nugældende regelsæt og den praksis, som er oparbejdet igennem årtier i Arbejdsministeriet. Det er det, vi vil lave om.

Arbejdsministeren siger, at mine synspunkter hænger sammen som paryk og træsko. Jeg ved ikke, om arbejdsministeren ikke kan læse indendad og ikke kan forstå, hvad det er, hun hører, men jeg har netop givet arbejdsministeren ret i, at det ikke er Folketingets opgave at bestemme, hvilke medlemmer de forskellige a-kasser må optage. Jeg har stillet forslag om, at vi her i Folketinget fjerner kravet om faglig afgrænsning. Jeg kan ikke se, at der mangler sammenhæng i det, jeg siger, og det, jeg gør. Tværtimod.

Jeg mener, det er a-kasserne selv, der skal bestemme, hvem de vil have som medlemmer uanset fagforhold. Der er god sammenhæng og logik i synspunkterne og også i vores handlinger i forhold til dagsordenen og i forhold til det lovforslag, som er til behandling som næste punkt på dagsordenen.

Formanden:

Hr. Ole Vagn Christensen for en kort bemærkning og derefter arbejdsministeren.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Det, der får mig herop, er fru Pia Christmas-Møllers spørgsmål, om Socialdemokratiet vil lave om på de bestående forhold – og jeg kunne forstå, at der dermed hentydes til den kristelige a-kasse eller til DANA eller ASE.

Vi har ikke nogen ønsker om at lave om på det bestående. Det kan godt være, at man så kan sige, at vi er lidt betonagtige, men vi mener, at den udvikling, der er foregået, har været til at leve med. Den har ikke lavet den store ravage. Jeg kan godt forstå, at fru Annette Just siger, at FTF-A skal have lov til at tage medlemmer fra andre, men så skal man ligesom være klar over, at det bliver det, som jeg har kaldt et sammensurium, og det er, fordi den render begge veje. Det er jo netop derved, man får den kaotiske situation. Det er jo netop, fordi i det øjeblik, man kaster det hele ud som et konkurrencepræget marked, kan der være mange andre ting, som gør sig gældende. Og så er det, at jeg er bange for, at man har tabt de ledige.

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Jeg kan forstå, at jeg er enig med fru Pia Christmas-Møller i, at det her faktisk ikke er noget, som hverken en minister eller et Folkeeting skal blande sig i.

Nu er det sådan, at jeg har været minister i knap og nap 2½ år. Der har været fire sager i min ministertid. De to af dem har arbejdsmarkedets parter selv kunnet løse igennem beslutninger i Landsarbejdsrådets arbejdsudvalg, og der er så to resterende sager: Det er Merkonomforeningen, og det er SAFU, og de er sådan set afgjort.

Når det nu er så presserende for de borgerlige partier og især for Det Konservative Folkeparti, hvorfor i himlens navn – eller hvad vi nu skal tage i ed – har man så ikke brugt de tidligere år til at tage denne diskussion op? Der har fra den 22. juni 1990 og frem til dette øjeblik – eller rettere sagt til den 23. januar – været otte helt konkrete sager, som burde have affødt den samme diskussion i den daværende regering. Jeg undrer mig meget over, at man ikke har brugt 11 års borgerlig regering til at få styr på dette område, hvis man var så utryg ved det og det nu var så presserende.

Aage Frandsen (SF):

Det er SF's principielle opfattelse, at der skal være den størst mulige sammenhæng mellem

faglig organisering og tilhørsforhold til en a-kasse. Derved opnår a-kasserne det største kendskab til medlemmernes løn-, arbejds- og uddannelsesvilkår, hvilket har stor betydning for, hvordan medlemmerne kan få arbejde, og for, hvordan der rådgives om uddannelser.

For en række faggruppers vedkommende er det let at etablere sammenhæng mellem faglig organisering og tilhørsforhold til en a-kasse, bl.a. fordi der er klare grænser mellem de forskellige faggrupper, hvilket også afspejler sig i form af afgrænsning mellem på den ene side fagforeninger og på den anden side a-kasser. Det gælder f.eks. for murere og for smede, hvor der ikke er tvivl om, hvad der er tale om.

Tilsvarende klarhed eksisterer derimod ikke inden for, hvad vi kan kalde kontorområdet i bred forstand, og det samme gælder også på en række andre områder. Her har der også i en række tilfælde været uenighed om afgrænsningen mellem forskellige a-kasser; en del af uenigheden har f.eks. gået på HK's a-kasse og FTF-A.

Efter SF's opfattelse er problemet med uenigheden om afgrænsningen af a-kasserne på flere måder ikke løst tilfredsstillende, og det gælder altså under ingen omstændigheder kun under den nuværende minister; det er i høj grad en tradition, som er gammel.

For det første mener vi, at det har været urimeligt, at en afgrænset gruppe med en bestemt faglig tilknytning ikke har kunnet opnå medlemskab af den tilknyttede a-kasse. Helt konkret kunne det f.eks. dreje sig om medlemmer af en FTF-organisation, der ikke har kunnet blive medlemmer af FTF-A, og vi taler her om velafgrænsede grupper.

For det andet har der i flere tilfælde været en urimelig lang behandlingstid, når en ansøgning om medlemskab af en bestemt a-kasse har skullet behandles. Det er helt urimeligt, at der kunne gå op til endda flere år, fra en sag startede, og til den sluttede på en arbejdsministers bord.

For det tredje har det været urimeligt, at en part i en sag – og det har i mange tilfælde været HK – har kunnet påberåbe sig retten til a-kasseorganisering på bestemte områder, selv om de pågældende mennesker var organiseret andre steder. Derved har vi set en hel del lønmodtagere, som har følt sig tvunget til at blive medlemmer af en kristelig a-kasse.

Det er SF's opfattelse, at der er brug for, at man kigger på disse områder, og at man foretager justeringer. Vi er derfor også glade for, at vi

har en forståelse med regeringen om, at der er nogle ting, som man kan kigge på i denne forbindelse.

Vi er for det første glade for, at ministeren også i dag har erklæret, at man skal se på behandlingstiderne og også på behandlingsproceduren under et kommende udvalgsarbejde.

Vi er for det andet glade for, at ministeren har tilkendegivet, at udvalget skal finde frem til en definition af begrebet »fagligt område«, der er anvendelig som kriterium for a-kassernes faglige afgrænsning under de nuværende arbejdsmarkedsstrukturer, og komme med forslag til en hurtigere og smidigere behandling af sagerne. Det er også vigtigt for os, at udvalget skal gøre sit arbejde færdigt inden den 1. oktober i år. Derved undgår vi, at en part i sagen kan trække den i langdrag.

For det tredje finder vi det også godt, at arbejdsministeren har godkendt, at Dansk Merkonomforening, der er en medlemsorganisation under FTF, og som er en afgrænset gruppe, bliver opført på FTF-A's bilagsliste. Derved bliver der en større overensstemmelse mellem en faglig organisering og medlemskab af en a-kasse på dette område. Når medlemmer af Dansk Merkonomforening på denne måde får mulighed for medlemskab af FTF-A, henvises de altså ikke længere til enten HK's a-kasse, Firma-Funktionærernes a-kasse eller en kristelig a-kasse.

For SF er det vigtigt, at faglig organisering og faglige spørgsmål løses som faglige spørgsmål. Derfor forventer vi også, at parterne nu finder frem til løsningsforslag, der er acceptable for alle parter.

Men uanset at det er vigtigt, at faglige spørgsmål bør løses som faglige spørgsmål, vil jeg ikke undlade at nævne, at a-kasse-afgrænsning i sidste instans kan blive et politisk anliggende. Det behøver det ikke at blive, hvis parterne i det nu nedsatte udvalg kan blive enige, men bliver de ikke det, kan sagen blive politisk. Det er der formentlig ikke nogen der ønsker den skal være, og de kan så også selv bidrage til, at den ikke bliver det, for det drejer sig om, at parterne er i stand til at finde frem til løsninger.

Derved kan vi undgå, at en enkelt organisation, som det nok hidtil har været tilfældet, sætter på, at blot man siger nej og bliver ved med at sige nej, sker der ikke nogen ændringer på disse områder.

Vi kan ikke fra SF's side på nogen måde støtte det dagsordensforslag, som er fremsat af VKZ.

Vi er uenige i intentionen i forslaget, og vi forventer, at vi til den 1. oktober har et beslutningsgrundlag, som ministeren kan gå ud fra, og at vi så ser, at de problemer, som vi også mener der hidtil har været, løses; ellers må man vende tilbage til det som et politisk spørgsmål.

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Hr. Aage Frandsen ønsker ikke, at dette skal være et politisk spørgsmål, og mener, at parterne på arbejdsmarkedet selv skal afklare den faglige afgrænsning.

Fra konservativ side synes vi heller ikke, det skal være et politisk spørgsmål, og vi mener faktisk, at vi kunne rydde det af bordet i dag ved simpelt hen at fjerne lovgivningens krav om faglig afgrænsning i det hele taget og lægge det ud til parterne.

Når det er sagt, forstår jeg selvfølgelig godt, at SF må holde det indlæg, som SF har holdt her i dag, idet der er nogle politiske hensyn at tage. Men jeg føler faktisk trang til at kvittere for den saglige indsats, SF har ydet i denne forbindelse, og jeg er helt sikker på, at det udvalgsarbejde, som nu kommer i gang, vil blive fulgt tæt op af bl.a. SF. Jeg kan sige, at fra konservativ side vil vi også prøve at følge det meget tæt, sådan at der kommer nogle konkrete resultater ud af forespørgslen og parterne - a-kasserne og de ledige - kan leve med dem og ikke skal leve i et forhistorisk afgrænset system.

Så jeg synes, SF skal have en kvittering for indsatsen, og jeg håber, at man på et tidspunkt når til den endelige konklusion - som er konklusionen på synspunktet om, at det ikke skal være politisk - at vi simpelt hen fjerner kravet fra lovgivningen. Jeg tror, vi vil blive ved med at tumle med dette problem, så længe vi har sådan et formelt krav i lovgivningen.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Jeg er ikke i tvivl om, at fru Pia Christmas-Møller her gør sig forhåbninger, som ikke bliver indfriet, for vores udgangspunkt er et andet end De Konservatives eller i hvert fald det, som Det Konservative Folkeparti har i debatten i dag.

Vores udgangspunkt er, at det er vigtigt, at der er en sammenhæng, og det mener vi ikke har været tilfældet, og vi mener, at den måde, som man administrerer det på - ikke kun under den nuværende minister, men også tidligere - har været mere ud fra bestemte hensyn end ud

fra, hvad der kunne siges at være hensynet til alle i denne forbindelse.

Det er derfor, vi er gået ind i denne sag, og vi har været tilfredse med de meldinger, som nu er kommet fra ministeren. Det kan godt være, vi ikke er tilfredse, når vi når til efteråret, men nu er der altså gået, jeg ved ikke, om det er 10, 15 eller 20 år, hvor man har levet med det her, og så mener vi, at man også godt kan leve med det i yderligere 4½ måned.

Annette Just (FP):

Jeg vil godt starte med at sige, at man nok kan leve med det i 4½ måned mere, når man har levet med det i 10, 15, 20 år, som det lige er blevet sagt fra SF's side. Men spørgsmålet er, om det går meget længere end 4½ måned til, om situationen ikke efterhånden er blevet således, at alle danskere ønsker frihed til selv at bestemme, hvor de vil have deres forsikring, og det er med fuld overbevisning og velberåd hu, at jeg bruger ordet forsikring, for a-kassen burde være en form for forsikring for enhver, der går på arbejde, mod, hvad der kan ske, hvis man bliver arbejdsløs.

Det allerrigtigste havde måske i virkeligheden været at fremsætte et forslag om, at der skal sættes tætte skotter ned mellem a-kasserne og fagbevægelsen, sådan at de blev fjernet helt fra hinanden, men det har man ikke ønsket at gøre på nuværende tidspunkt. Man har sagt: Bare vi dog kunne komme så langt, at det er op til den enkelte selv at bestemme, hvilken forsikring den pågældende ønsker at tegne. Men alle her skal vide, at det ønsker Socialdemokratiet i hvert fald ikke.

Der er ingen tvivl om, at Fremskridtspartiet ønsker at sætte tætte skotter ned mellem det, der er fagforening, og det, der er a-kasse. Vi mener, at det også er i befolkningens interesse at få de to ting skilt ad. Det nytter ikke noget, at vi ser den ene fagforening efter den anden prøve at bruge midlerne på den ene eller den anden fordækte måde til almindeligt fagforeningstyranni. Derfor denne mulighed for at give den enkelte frihed til selv at vælge; men så liberale er Socialdemokratiet og den nuværende arbejdsminister jo i hvert fald ikke blevet.

At tænke sig, at der er nogen, der har formstet sig til at sige, at det måske kunne være en god idé, at der var fri konkurrence blandt a-kasserne! Ja, vi hørte fra Socialdemokratiet, at det dog var det værste, man nogen sinde havde hørt; det kunne i alleryderste tilfælde gå så

langt, at det blev regnet for at være fri markedsøkonomi. Puha, sagde Socialdemokratiet, har man hørt noget lignende? Ikke desto mindre har jeg i anden sammenhæng hørt, at selv Socialdemokratiet går ind for en vis form for markedsøkonomi - men ikke særlig meget; det skal også erkendes.

Vi mener i Fremskridtspartiet, at det kan være vigtigt, at vi har faglige organisationer, som folk frivilligt melder sig ind i, fordi de ønsker, at de skal gøre noget for dem og deres arbejde i den situation, de står i, men det skal være frivilligt. Det kan ikke nytte noget, at det i 1995 stadig væk er tvungent, hvilke foreninger og organisationer man skal være medlem af. Jeg ved udmærket godt, at ministeren nu kan gå op og sige, at man også kan melde fra - men så kommer man i øvrigt til at betale det samme, for så går det bare til en eller anden kunstforening eller lignende i stedet for; prisen er den samme. Sagen er i øvrigt også, at der skal meldes fra hvert år, og man må endelig ikke tro, at man overhovedet bliver hjulpet, hvis man har meldt sig ud af selve fagforeningen, men stadig væk er i a-kassen, hvilket man altså er tvunget til ifølge ministeren. Hvad er det for en tankegang?

Jeg ved godt, ministeren friste vældigt, da jeg før kom til at sige, at det var meget at ligne ved almindelig betonkommunisme, men jeg kan i virkeligheden ikke se, at der er noget som helst galt i at kalde en skovl for en skovl og en spade for en spade og spørge ministeren, hvad det er for nogle tanker, hun kommer med her.

Ministeren kom også med, at det kunne være frygteligt, hvis man nu fik denne mulighed for selv at vælge, hvilken a-kasse man ville være i, for det kunne give et fald i antallet af, hvor mange der rent faktisk ville være med i fagorganisationerne.

Se, så er vi jo inde på noget morsomt, for så er vi inde på, at ministeren erkender, at fagbevægelsen gør det så elendigt, at den ikke engang kan holde på sine egne medlemmer. Jeg troede dog ikke, at en arbejdsminister ville falde så dybt som til at erkende, at det var så dårligt. Jeg ved, at der faktisk er fagorganisationer, som gør det godt, og hvor alle støtter det arbejde, de laver, men jeg kan forstå på det hele, at ministeren har erkendt, at hun har talt med flest medlemmer af organisationer, som gør det så elendigt, at medlemmerne ville styrte af sted, hvis de havde mulighed for det.

Til sidst: Der er ligesom ved at brede sig en enighed om én ting, nemlig at det ikke er rart

med politiske indgreb i disse sager. Hvor er jeg dog enig i den konklusion, men så er vi også nødt til at foretage en sidste politisk indblanding, og det er at give friheden tilbage til folket og få fjernet disse restriktive love.

Derfor støtter vi med stor glæde forslaget om den motiverede dagsorden og siger, at det er det første skridt på vejen mod ren frihed.

Vibeke Peschardt (RV):

V, K og Z vil med deres forespørgsel og det efterfølgende lovforslag om ændring af a-kasse-lovgivningen, som de siger, opløse reglerne om den faglige afgrænsning, så der bliver mulighed for at etablere tværfaglige a-kasser.

Det Radikale Venstre har i andre sammenhænge også talt for en opløsning af faggrænser, ikke mindst i forbindelse med de faglige overenskomster, hvor faggrænser efter vores opfattelse kan skabe uheldige strukturer på arbejdspladserne. Det er imidlertid ikke det, vi snakker om i dag; det er a-kasserne.

Om dem kan jeg sige, at hvis man fulgte den opfordring, der foreligger fra forslagsstillerne, ville det i sin yderste konsekvens betyde, at alle a-kasser frit kunne optage medlemmer fra et hvilket som helst område. Det er efter vores opfattelse så stor en sag, at man ikke bare kan sætte den på en folketingsdagsorden og lave en lille lovændring. Hvis a-kasserne skal gøres tværfaglige eller totalliberaliseres, som jeg kan forstå at der lægges op til, vil det betyde, at brugerne kunne flytte derhen, hvor de nu syntes de havde lyst til at være. Det lyder forjættende. Frihed er jo godt også for brugere, men jeg har overhovedet ikke i dag fået svar på, hvad konsekvenserne ville blive for de systemer, der er knyttet til de fagligt afgrænsede a-kasser.

Hvis a-kasserne skal gøres tværfaglige, vil vi i hvert fald være helt sikre på, hvad konsekvenserne af det kan blive, ikke mindst for den arbejdsmarkedsreform, som et flertal satte i søen for snart 2 år siden. Her spiller de nuværende a-kasser en væsentlig rolle sammen med arbejdsformidlingerne for at nå det mål at få de arbejdsløse i beskæftigelse. Alle her i salen ved jo, at a-kasserne har tilknytning til faglige organisationer – det er ikke nogen hemmelighed – at vi i Danmark har en høj organisationsprocent, og at der er sammenhæng mellem medlemskab af a-kasserne og organisationsprocenten. Alle her i salen hylder også den danske model, dvs. den model, der lægger alle spørgsmål om løn- og arbejdsforhold over i overenskomstsystemet.

Det er heldigvis ikke Folketinget, der tager stilling til løn- og arbejdsforhold her i Danmark, det er arbejdsmarkedets parter. Men legitimeringen af en effektiv dansk model hænger uløseligt sammen med en høj organisationsprocent både på arbejdsgiver- og på lønmodtagersiden.

Der er forskellige typer klister, der får den danske model til at hænge sammen, og både arbejdsgiversiden og lønmodtagersiden er enige om at beskytte systemet og de strukturlovgivninger, der faktisk ligger bagved. Det kræver så også, at Folketingets partier ikke begynder at pille de enkelte mekanismer, der kitter systemet sammen, fra hinanden, for begynder man ét sted, kan man godt risikere, at bolden begynder at rulle. Hvordan mon f.eks. arbejdsgiversiden ville have det, hvis man begyndte at interessere sig for, hvem der får renterne af de opsparede feriemillioner? Dem får arbejdsgiverne, og dem driver de ikke helt, men stort set Dansk Arbejdsgiverforening for.

Når det er sagt, vil jeg da ikke afvise, at der er ting også i a-kasse-systemet, der kan gøres bedre, og at det er irriterende at høre, at folk gerne vil flytte a-kasse og støder mod nogle barrierer. Men på baggrund af en aktuel sag har arbejdsministeren nedsat et hurtigtarbejdende udvalg, der skal se på en revurdering og nydefinere, hvad der ligger i begrebet »fagligt område«, som det kortfattet benævnes i a-kasse-lovgivningen. Udvalget skal være færdigt med sit arbejde inden den 1. oktober, så lad os vente og se, hvad der kommer ud af det.

I Det Radikale Venstre er vi åbne over for forandringer, der er i pagt med den tid og det arbejdsmarked, vi har i dag. Vi har ingen berøringsangst over for også at se på konstruktionen omkring a-kasserne, men skal det gøres, skal det gøres ordentligt, og så skal det være med fuld viden om, hvad det er, man gør, hvad man skiber sig ind i, og hvad det er for nogle konsekvenser, der kommer ud af det, og det kan vi ikke se at nogen af forslagsstillerne har bidraget til at fortælle os i dag.

(Kort bemærkning).

Helge Sander (V):

Jeg tror, vi alle er enige med fru Vibeke Peschardt i, at dette forslag ikke totalt kan ændre arbejdsmarkedspolitikken her i landet, og det er jo altså heller ikke hensigten. Til gengæld er jeg også helt sikker på, at der er mange, der er ganske uenige med den radikale ordfører i, at arbejdsmarkedspolitikken ikke kan fungere,

hvis man ikke tvinger folk til at være i bestemte a-kasser, og det knyttede fru Vibeke Peschardt til det med arbejdsmarkedsreformen, der blev gennemført for et par år siden.

Det er jo en konstrueret argumentation, for selvfølgelig kan det fungere, og som jeg også ved både ordførerne og Det Radikale Venstre ønsker, kan det fungere i frihed, hvor folk får lov til at vælge. Det kræver nogle ændringer, men man behøver ikke at ændre hele arbejdsmarkedsreformen, arbejdsformidlingen, fagforeninger, LO, DA osv. for at give frihed med hensyn til a-kasse-valg; det er at gøre for stor en sag ud af det. Det her er en god begyndelse til frihed, og jeg synes, det ville være glimrende, hvis bolden blot begyndte at rulle.

Den radikale ordfører sagde, at det var farligt, hvis bolden først begyndte at rulle, og at man ikke kunne se de konsekvenser, der kom ud af det, af dette forslag. Vi er klar over, at der følger andre ting med, og det er vi parate til, men jeg synes, Det Radikale Venstres argumentation for ikke at ønske, at vi skal give folk frihed, er konstrueret.

Hvad med Østeuropa i sin tid? Der var heller ikke frihed, men det kom der, og så begyndte bolden at rulle stærkt. Jeg kunne faktisk ønske, at den også kom til at rulle lidt stærkt her, for der er altså for mange områder på arbejdsmarkedsfeltet, hvor der godt kunne trænges til lidt større frihed, end vi oplever i dag.

Men lad det her være en begyndelse. Det håber vi også at Det Radikale Venstre vil have forståelse for, og så er vi parate til at følge det op, hvilket ganske rigtigt er nødvendigt, hvis vi skal have reel frihed for en større del af det danske arbejdsmarked.

(Kort bemærkning).

Vibeke Peschardt (RV):

Til hr. Helge Sander: Frihed er godt. Også i min terminologi er frihed et positivt ladet ord, liberalt et positivt ladet ord og tvang et fy-ord.

Men når vi taler om arbejdsmarkedets parter og hele den danske model og det danske system, hænger det jo sammen med en hel række ting. Vi kan nævne dem i flæng: fradrag for fagforeningskontingent, fradrag for a-kassekontingent og ferieloven. Det og alle mulige andre ting, der får det her system kittet sammen, er ligesom tænder i et tandhjul, for der er måske mange arbejdsgivere, der i virkeligheden ikke har meget lyst til at være medlemmer af en organisation, og der er måske også mange løn-

modtagere, der ikke synes, det er særlig charmerende, at de skal betale kontingent både til a-kasse og fagforening. Man kan jo se, når der er afstemninger rundt om i fagbevægelsen, hvor lille deltagelsen er; der er jo i virkeligheden ikke folkelig opbakning til disse systemer.

Men hvis man her i Folketinget vil have det system, som vi har, og som lægger store dele af den økonomiske politik til rette ved overenskomster, så bliver man altså også nødt til at acceptere, at der er nogle tænder i det tandhjul, man ikke kan trække ud.

Det, jeg sagde, var i virkeligheden bare, at vi da er åbne over for på et eller andet tidspunkt, når vi får belyst konsekvenserne af det her, at kigge på, om der er noget omkring a-kasserne, der kan gøres endnu mere fleksibelt og endnu mere liberalt.

(Kort bemærkning).

Helge Sander (V):

De ting, som fru Vibeke Peschardt her nævner, kan være fuldstændig rigtige. Men giv mig ét eksempel på, at det ville være umuligt at føre de ting videre, hvis vi havde 75 a-kasser i stedet for som i dag ca. 40 a-kasser! Hvilke ting ville ikke kunne fungere med 75 a-kasser i stedet for 40?

(Kort bemærkning).

Vibeke Peschardt (RV):

Hr. Helge Sander vender sådan set mit spørgsmål på hovedet ved at sætte tal på, for det, jeg spurgte hr. Helge Sander om, var: Hvad er konsekvenserne af den totale liberalisering, som Venstre og forslagsstillerne lægger op til?

Jeg har så forstået, at der sådan set ikke er nogen konsekvenser; systemerne kan køre videre. Der vil bare være 75 a-kasser i stedet for 40 a-kasser, og så er alle glade! Brugerne kan i øvrigt så ligge og cykle ind og ud af a-kasserne, alt efter hvor store kontingenterne nu er. Det tror jeg ikke vil være godt for systemet, og det er derfor, jeg siger, at jeg godt kunne tænke mig at vide, hvordan de reelle konsekvenser ville blive af det her. Jeg kunne også godt tænke mig at vide, hvordan konsekvenserne ville blive for andre dele, hvis man begyndte at pille tænder ud af hele det komplicerede system, som både arbejdsgivere og lønmodtagere er dele af.

(Kort bemærkning).

Annette Just (FP):

Blot til fru Vibeke Peschardt: Jeg er ikke sikker på, at der ville være 75 a-kasser, hvis der virke-

lig blev frihed og tværfaglighed, men man ville måske komme ned på en 4-5 stykker, nemlig dem, der kunne gøre det på en ordentlig og forsvarelig måde til en rimelig pris. Det hedder markedsøkonomi, vil jeg bare sige til den socialdemokratiske ordfører, og det synes han er så forfærdeligt.

Men det, fru Vibeke Peschardt står og taler om, er jo ikke a-kasserne, men fagbevægelsen, fagforeningerne, og det er faktisk ikke dem, som dette forslag omhandler. Det går på at give a-kasserne frihed, og det er bare et lille bitte stykke af vejen. Lad os tage det med fagbevægelsen bagefter, nu er det a-kasserne. Tag og sæt de vandtætte skotter ned, således at man selv kan vælge, hvor man ønsker at tegne sin forsikring!

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Nu skal vi jo ikke bruge tiden til at tale os fra hinanden, når der er mulighed for at tale os sammen, og derfor vil jeg hæfte mig ved de positive signaler, som trods alt kom fra fru Vibeke Peschardt.

Den radikale ordfører sagde, at Det Radikale Venstre gerne vil være med til at kigge på det her område og se på, hvordan man kan lempe reglerne lidt og gerne i en liberal retning, men at Det Radikale Venstre gerne vil vide lidt mere om, hvad der kunne ske, hvis man gjorde det.

Skulle vi så ikke bruge det udvalgsarbejde, som kommer i forbindelse med det lovforslag, der kommer til behandling her om lidt, til at få igangsat en undersøgelse, hvor man måske simpelt hen spørger et repræsentativt udsnit af a-kasse-medlemmerne: Hvad vil I gøre? Tror I, det vil ændre væsentligt på jeres medlemskab, at der pludselig bliver mulighed for at flytte?

Jeg tror, at man vil opleve en utrolig udbredt konservatisme blandt langt de fleste a-kasse-medlemmer. Jeg tror ikke på, at der vil komme voldsomme ændringer, og slet ikke over en nat. Det vil blive marginalt. Jeg tror faktisk på, at de fleste gerne vil være medlemmer af en a-kasse, som har en vis faglig afgrænsning i sig; men jeg kan ikke forstå, hvorfor vi herindefra skal fastsætte det som et krav.

Jeg tror altså hverken på, at vi får en drastisk nedsættelse eller en drastisk forøgelse af antallet af a-kasser. Kommer der nogle udsving i den ene eller den anden retning, er det fint. Men lad os prøve i udvalget at finde sammen om at lave

et sådant undersøgelsesarbejde. Det synes jeg kunne være et rigtig godt delresultat.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

I starten af debatten havde vi 20 korte bemærkninger, og derfor bør vi nu være Venstre og Fremskridtspartiet meget taknemlige, for de har jo med al tydelighed illustreret for os, hvordan man ud fra forskellige synsvinkler betragter den udvikling, der ligger foran os.

Fremskridtspartiet taler om 4 a-kasser. Venstre taler om 75 a-kasser. De Konservative springer så op og siger, at nu skal vi passe på, at vi ikke taler os bort fra hinanden.

Jeg synes, det var et godt indlæg, fru Vibeke Peschardt havde. Det, der fremkaldte denne situation, var jo netop det spørgsmål, som dér blev stillet: Hvad er konsekvenserne?

Jeg har prøvet at belyse konsekvenserne. Derfor vil jeg gerne sige, at er der én ting, denne forespørgsel har afklaret, så er det, at forespørgerne ikke engang kender konsekvenserne af deres egne handlinger og heller ikke har et fælles synspunkt med hensyn til, hvad konsekvenserne vil blive.

Jeg ville godt se, hvad det var for 4 a-kasser, der ville eksistere. Nu fik vi ikke noget at vide om, hvem det er, fru Annette Just mener der gør det godt, men jeg mener at kunne nævne mange gode, store a-kasser, der gør det godt, og som også vil være i stand til virkelig at gå på strandhugst; men det vender vi tilbage til, når vi skal diskutere det næste forslag.

(Kort bemærkning).

Annette Just (FP):

Hvor er det fornøjeligt at stå her og diskutere, om det bliver 75 eller 4 a-kasser. Det siger nemlig, at den socialdemokratiske ordfører, hr. Ole Vagn Christensen, faktisk ikke rigtig har forstået en lyd af, hvad det er, vi har sagt.

Det er bedøvende ligegyldigt; det, der er vigtigt, er, at folk selv får lov til at bestemme. Så bliver det dem, der er bedst til at drive en a-kasse, der kommer til at gøre det, og det kunne være, at det var nogle af dem, som Socialdemokratiet er vældig glad for. Det kunne også være nogle helt andre, som ellers ikke giver tilskud til den socialdemokratiske kasse, hver gang der er valg.

Men jeg må nok indrømme, at det sætter hele debatten ned på et andet plan, når hr. Ole Vagn

Christensen går op og siger: Ih, hvor har vi talt os fra hinanden! Jeg må sige til hr. Ole Vagn Christensen, at det eneste, vi har gjort, er at sige, at alle muligheder er åbne, når det er op til den enkelte selv at bestemme. Vi ved det fra andre situationer, hvor folk pludselig har fået frihed.

Men det, hr. Ole Vagn Christensen står og er skæpperæd for, er, at alle så også skal bestemme, hvilken fagforening de skal være med i, eller rettere sagt: at Socialdemokratiet ikke kan være med til at bestemme, hvilken fagforening folk skal tvinges til at være medlem af.

Det er jo det, der er i vejen. Det har ikke noget med a-kasserne at gøre. A-kasserne er en forsikrings sag, og det, som vi andre kan se, er, at der er nogle fagbevægelser, der rent faktisk har misbrugt den tillid, Folketinget havde til dem, og flyttet penge fra ét sted til et andet. Det er jo også et af de spørgsmål, som hr. Ole Vagn Christensen ikke har turdet svare på.

(Kort bemærkning).

Helge Sander (V):

Hr. Ole Vagn Christensen startede denne eftermiddag med en række afslørende indlæg om Socialdemokratiets holdning til det her spørgsmål, og nu blev der sandelig sat en tyk streg under. For det er jo rigtigt, at det er meget lettere, når man har en fast model og folk er tvunget til at være inden for faste rammer; så ved man, hvad man har at rette sig efter.

Men når der er frihed, jeg vil sige, som fru Annette Just lige har sagt, at så er det jo netop mangfoldigheden, der hersker, og det er for mig i princippet fløjtende ligegyldigt, om der er 5, 40 eller 75; det er blot med til at understrege det, som vi står og taler om her, nemlig det enkelte medlems frie valg. Men heller ikke det har hr. Ole Vagn Christensen forstået.

Så vil jeg gå tilbage til fru Vibeke Peschardt. Jamen altså det her er ikke en arbejdsmarkedsreform; det er ikke en ændring af hele det danske arbejdsmarked. Det er en begyndelse, hvor vi tager fat på tvangen på a-kasse-området. Derfor kan det ikke hjælpe, at den radikale ordfører så vender det hele på hovedet og begynder at stille spørgsmål om alverdens andre ting. Det, vi taler om, er ændringer i a-kasse-systemet, hvor der er ret til oprettelse af tværfaglige a-kasser.

Mit spørgsmål gik så på, hvilke konsekvenser det får i relation til den lange række spørgsmål, som den radikale ordfører nævnte her fra talerstolen. Lad være med at køre udenom! Giv mig

blot ét eksempel på, at det vil ødelægge nogen af de muligheder, som blev remset op her – altså det, at vi pludselig har enten færre eller flere a-kasser, end vi har i dag.

(Kort bemærkning).

Vibeke Peschardt (RV):

Både hr. Helge Sander og fru Annette Just kan jo have ret i, at det her handler om a-kasserne og en lille ændring senere på dagen om lovgivning om a-kasserne og ikke om hele arbejdsmarkedssystemet; det er jeg sådan set enig i.

Det, jeg nævnte i mit første indlæg, var bare, at arbejdsmarkedssystemet med partssystemet indebærer så mange små forskellige brikker, at hvis man begynder at trække den ene og den anden og den tredje ud af det, så ved man ikke, hvor man ender henne.

Så tilbage til det, der er selve sagen. Jeg har spurgt Venstre, De Konservative og Fremskridtspartiet: Hvad vil det, som I lægger op til her, få af konsekvenser? Og jeg har faktisk fået det svar, at det nok ikke vil få nogen særlige konsekvenser.

Så bliver det samme spørgsmål stillet til mig af hr. Helge Sander, og dér må jeg så sige – jeg har faktisk svaret på det – men måske inden i sådan en større indpakning: Jeg tror, det vil få den konsekvens, at folk vil bruge de a-kasser, der så måtte være, som et eller andet tagselv-bord, og så vil de løbe efter den a-kasse, hvor de kan få det billigst, for hvorfor skulle de ikke gøre det?

Selv om det i virkeligheden er en meget enkel ændring, der lægges op til, tror jeg ikke, a-kasserne vil være i stand til at løse de opgaver, som de i dag løser i samarbejde med arbejdsformidlingerne, og det er den type konsekvenser, jeg godt kunne have tænkt mig hørt belyst fra V, K eller Z.

Jeg tror sådan set ikke, vi kommer længere med det, for det er jo ligesom landet i en skyttegrav.

Men jeg vil godt slutte med at sige til fru Pia Christmas-Møller, at nu venter vi og ser, hvad arbejdsministeren kommer med her til efteråret, og så må vi se, hvad der siden sker på det her område. Men hvis der skal ske noget, så skal det – og det har jeg også sagt hele tiden – i hvert fald være gennemarbejdet på en helt, helt anden måde, end det, vi ser her.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Det er en bemærkning til fru Annette Just.

Jeg har, tror jeg nok, sagt det en enkelt gang før, at kasserne ikke kan give tilskud til noget politisk parti, og nu skal jeg så sige det en gang mere.

Så vil jeg gerne sige, at når jeg tog dét frem med hensyn til den forskel, der var i holdninger, om de 4 og de 75, så var det set ud fra, at det er statslige midler, man i stor udstrækning administrerer. Derfor er vi selvfølgelig også interesseret i, at der er et ordentligt system bag det her, og derfor er det ikke ligegyldigt, om det er 4, eller det er 75.

Jette Gottlieb (EL):

Det var jo dejligt, at vi med radikal hjælp kunne få den principielle del af diskussionen frem.

Enhedslisten finder, at de faglige a-kasser er et gode for medlemmerne, dels fordi fagligt kendskab til området giver langt flere og langt bedre muligheder for ordentlig vejledning og forslag til beskæftigelsesinitiativer, dels fordi det giver en mulighed for kvalificeret behandling ved sammenhæng mellem overenskomstforhold og a-kasse-behandling, f.eks. af fyringsvarsler og den slags. Og endelig, fordi – og det har der ikke været snakket så meget om – det giver en mulighed for demokratisk medindflydelse på gulvniveau.

Det er ikke nogen fordel at frembringe en situation, hvor der kan opstå konkurrence mellem a-kasser. Jeg kan f.eks. snildt forestille mig en grim situation, hvor a-kasser reelt vil kunne sortere medlemmer efter ledighedsrisiko og dermed kunne konkurrere på billig administration og deraf følgende lavere kontingenter, måske suppleret med dejlige, billige tillægsforsikringstilbud og den slags.

Jeg er interesseret i en ensartet behandling af de arbejdsløse, og derfor foretrækker jeg, at man har et veldefineret medlemskab.

Jeg er ikke i tvivl om, at de borgerlige ville ønske sig en sådan konkurrencesituation, som det også er blevet fremstillet af Fremskridtspartiet flere gange. Men vi foretrækker altså de klare faglige afgrænsninger.

Selvfølgelig er vi opmærksom på, at så enkelt er det ikke, men vi opfatter det sådan, at de problemer, der måtte opstå, kunne løses med grænseaftaler og eventuelt med administrative løsninger. Det er ikke et spørgsmål, der skal behandles her i salen.

Det skal derimod det principielle spørgsmål: Er faglige a-kasser et gode, eller er de ikke? Formålet for de borgerlige er jo tilsyneladende at få de faglige a-kasser helt ophævet på lidt længere sigt. Linjerne er klart trukket op, og her står Enhedslisten på den side, der fastholder de faglige a-kasser som det bærende princip. Og vi kan altså ikke stemme for dagsordenen, fordi den har det stik modsatte formål.

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Det er ikke, fordi jeg har særlig mange bemærkninger her ved afslutningen af denne lange debat, men nogle enkelte.

Det ene, jeg godt vil sige, er til dem, der måske også har hørt efter debatten ud over os, der har deltaget, eller dem, der måske bagefter læser Folketingstidende, for man kan få indtryk af, at a-kasserne overhovedet ikke har ændret sig i takt med udviklingen på arbejdsmarkedet.

Det er faktisk sådan, at arbejdsløshedskasserne har ændret sig fuldstændig i overensstemmelse med de strukturændringer, der er og har været i det faglige system. Bare for at tage et enkelt eksempel: For fem år siden havde det formentlig været fuldstændig utænkeligt, at sømændenes arbejdsløshedskasse var slået sammen med SiD's arbejdsløshedskasse. Det er jo helt naturligt, når man indgår faglige fællesskaber, at så sker der også noget på a-kasseområdet. Så så meget beton og så meget stivhed, som debatten godt kan efterlade et indtryk af, stemmer faktisk ikke med virkeligheden.

Det, der er helt afgørende for mig og for regeringen, er ikke, at a-kasse-strukturen skal være noget fuldstændig stationært, men den skal følge udviklingen på arbejdsmarkedet; og arbejdsmarkedsudviklingen og specielt organisationsstrukturen er jo noget, som arbejdsmarkedets parter har ansvar for, og de bør også løfte det ansvar. Og det er baggrunden for, at jeg har nedsat det udvalg, fordi jeg godt vil presse arbejdsmarkedets parter til at påtage sig det hele og fulde ansvar for faglig afgrænsning.

Den anden bemærkning er, at når vi lægger så meget vægt på, at der er en faglig afgrænsning, som jo til enhver tid skal kunne bevæge sig i takt med organisationsudviklingen, hænger det sammen med, at vi i forbindelse med arbejdsmarkedsreformen faktisk lagde meget vægt på, at arbejdsløshedskasserne også skulle spille en rolle i forhold til professionel vejledning. Og professionel rådgivning og vejledning kan man altså bedst udøve, når man kender den

branches område, den faglighed, de vilkår, der er omkring den måde, man skal vejlede de ledige på.

Derfor går arbejdsløsheds-kasserne mere nu end nogen sinde før med i udviklingen af arbejdsmarkedsreformen, og det er godt. Det har faktisk været det, der har betydet, at til trods for at vi har fået 63.600 flere i beskæftigelse, er der ikke nogen, der taler om flaskehalse, i hvert fald ikke blandt dem, der ved noget om, hvordan udviklingen på arbejdsmarkedet er.

Så har man påpeget effektiviteten i a-kasserne. I Folketinget er vi jo meget optaget af, om pengene nu administreres, som vi mener de skal administreres, af arbejdsløsheds-kasserne. Der synes jeg det er vigtigt at bemærke, at det faktisk er sådan, at fejlprocenten i arbejdsløsheds-kasserne er nede på 0,4, og jeg tror ikke, der er ret mange administrative systemer, som er så omhyggelige med administrationen af offentlige midler, som a-kasserne er.

Det er mere til dem, der i debatten har givet udtryk for, at der var sådan en vis løvsagtighed, og at man brugte penge til partierne, og at man brugte penge til fagbevægelsen. Det kan slet ikke lade sig gøre, fordi der er så stramt et regelsæt. Det bliver administreret så perfekt, der er tilsyn med det og altså kun en fejlprocent på 0,4. Man kan så sige, at det er 0,4 pct. for meget, og det er også derfor, vi er meget effektive i kontrollen.

Så vil jeg godt kvittere til de partier, som har anerkendt . . .

Anden næstformand (Henning Grove):

Må jeg bede om ro i salen – og det gælder begge sider af salen.

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Tak!

Så vil jeg gerne kvittere til de partier, Enhedslisten, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Centrum-Demokraterne, for den enighed, der ligger i det, der har været givet udtryk for i ordførertalerne: Parternes ansvar, anerkendelsen af, at jeg nu har nedsat et udvalg, som netop lægger vægten på parternes ansvar, og at der ikke skal ske nogen politisk indblanding i forhold til, hvordan fagligt afgrænsede områder skal defineres.

Jeg ser meget frem til, at der den 1. oktober kommer et beslutningsgrundlag, som betyder, at parterne også reelt i alle sammenhænge lever op til den del af deres ansvar, ligesom de lever op til alle de andre dele af deres ansvar.

Så en enkelt bemærkning om dette her underlige miskmask, som fru Annette Just tilsyneladende mener det er. Altså arbejdsløsheds-kasserne har ikke nogen mulighed for at yde tilskud til partier, eller hvad de ellers måtte finde for godt. Det er offentlige penge, der administreres fuldstændig i overensstemmelse med den lovgivning, der er vedtaget her i Folketinget. Hvad de faglige organisationer har af ønsker om at støtte, og på hvilken måde de støtter, synes jeg man skal lade de faglige organisationer – ja, jeg skal måske sige arbejdsmarkedets parter – selv bestemme.

Vi blander os jo ikke i, om Dansk Arbejdsgiverforening har støttet borgerlige partier, eller om Dansk Landbrug har støttet andre borgerlige partier. Det er private foreninger, som i deres kompetente forsamlinger giver udtryk for, om de vil støtte det ene eller det andet parti, og det har mildest talt ikke en gnist at gøre med diskussionen om tværfaglige a-kasser. Dette mere sagt sådan til almindelig folkeoplysning for de partier, som tilsyneladende ikke kan se forskel på faglige organisationer og på a-kasser.

Helge Sander (V):

Vi må jo erkende, at der er en risiko for, at vi får stemt vores dagsordensforslag ned her i eftermiddag, men det ændrer ikke ved, at vi har fået en debat, hvor vi endnu en gang har fået understreget, at Socialdemokratiet er meget, meget svært at flytte.

Jeg er enig med arbejdsministeren i, at mange af de ting, der er nævnt her i eftermiddag, ikke som sådan har noget med retten til oprettelse af tværfaglige a-kasser at gøre. Netop derfor synes jeg også, det er vigtigt at understrege – og det er især i relation til debatten efter det radikale indlæg – at det her er jo ikke noget, der skal ændre hele arbejdsmarkedet; det er ikke noget, der fuldstændig skal ændre de systemer, vi kender i samtlige hjørner af arbejdsmarkedspolitikken.

Det er kun en lille begyndelse til frihed på et område, hvor de enkelte medlemmer kan få lov til at vælge, og det er ikke således, at man skal afskaffe det, man har i dag. Der er måske medlemmer, som føler, at de får den bedste rådgivning, den bedste vejledning i de a-kasser, de kender. Jamen så skal de da have lov til at blive.

Det, vi gerne vil skabe mulighed for, er, at man kan melde sig ind i en hvilken som helst a-kasse, man nu måtte ønske. Derfor er det, vi gerne vil have lov til, at den dispensation, som

vi i dag kender fra Kristelig Fagforenings a-kasse, udvides, således at alle andre også kan oprette a-kasser helt frit efter samme model. Det er derfor ikke nogen revolution af arbejdsmarkedet; det er begyndelsen til en frihed, der er hårdt tiltrængt, og det er en mulighed for, at vi kan få konkurrence på arbejdsmarkedsområdet.

Jeg vil gerne gentage: Forskellen i dag i a-kasse-bidrag, når vi taler om administrationen i de enkelte kasser, er 1.800 kr. pr. medlem pr. år, og hvis vi renser det for de udgifter, som knytter sig til høje ledighedstal osv., er der stadig væk en forskel på 1.100 kr. Det må trods alt være tal, som gør et vist indtryk.

Endelig vil jeg også gerne nævne det med gennemskueligheden. Jeg synes, det er paradoksalt, at det i dag ikke er således, at man i alle a-kasser simpelt hen skal opgive, hvad der kræves ind i a-kasse-bidrag, i fagforeningsbidrag og endelig i administrationsbidrag.

Men vi kommer jo desværre ikke meget længere i dag. Kun kan vi gøre os håb om, at vi i forbindelse med det udvalgsarbejde, som følger efter det næste lovforslag, vi har på dagsordenen, får mulighed for at dykke ned i nogle af disse ting, som vi har berørt i dag, og som vi måske ikke har fået belyst helt til bunds.

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Det var blot en oplysning til hr. Helge Sander, som bliver ved med at stille det samme spørgsmål om det dér med gennemskuelighed.

Det fremgår faktisk af loven, det fremgår af bekendtgørelsen, at af de opkrævninger, som de faglige organisationer skal sende til deres medlemmer, skal det faktisk fremgå, hvad der er a-kasse-bidrag, og hvad der er fagforeningskontingent.

Jeg vil godt sige, at hvis der er nogen i dette Ting, der har eksempler på, at det ikke sker, vil jeg faktisk meget gerne se dem, for det fremgår klart af loven, at det skal være gennemskueligt, det skal være oplyst, hvad der er kassebidrag, og hvad der er kontingent.

(Kort bemærkning).

Helge Sander (V):

Det synes jeg er oplagt at vi dyrker i det udvalgsarbejde, der kommer.

Men jeg må lige gøre opmærksom på, at Venstre bad vores nuværende arbejdsminister i et samråd i september måned om at få dette klargjort. Dengang gav arbejdsministeren i hvert fald ikke disse oplysninger.

Men som sagt, lad os tage eksemplerne frem, og lad os tage det med i det udvalgsarbejde, som følger efter det næste lovforslag.

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Ja, men jeg ved ikke rigtig, hvad det er for nogle undersøgelser, der skal ske, og jeg ved ikke rigtig, hvad det er for nogle oplysninger, som hr. Helge Sander tydeligvis ikke har forstået i et tidligere samråd.

Det, jeg refererer til her og nu, er lovgivningen. Det skal fremgå, hvad der er a-kassebidrag, og hvad der er fagligt kontingent. Sådan har det altid været. Mig bekendt har jeg ikke været i samråd vedrørende dette spørgsmål, og det ville jo i virkeligheden også være lidt pinligt, hvis Arbejdsmarkedsudvalget ikke var bekendt med, hvordan lovgivningen på det her område er.

(Kort bemærkning).

Helge Sander (V):

Det drejer sig ganske enkelt om, hvorvidt lovgivningen efterleves, og det synes jeg vi skal afprøve under udvalgsarbejdet.

Lad det være den sidste bemærkning her i eftermiddag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslag om motiveret dagsorden nr. D 69 af Helge Sander (V), Pia Christmas-Møller (KF) og Annette Just (FP) (se foran) forkastedes, idet 55 (V, KF og FP) stemte for, 62 (S, SF, RV, EL og CD) imod.

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

10) Første behandling af lovforslag nr. L 203: Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. (Oplødning af regler om faglig afgrænsning).

Af Pia Christmas-Møller (KF) og Helge Sander (V) m.fl.

(Fremsat 5/4 95).